

ІЗДЕУ САЛАМЫЗ!

МАЙДАНГЕРЛЕРДІҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ІЗДЕУ ЭКСПЕДИЦИЯСЫ ХАБАРЛАЙДЫ!

Ұлы Отан соғысында «хабарсыз кетті» деген жауынгер Жылысбаев Абдувалидың (Әбдуәли) мүрдесі табылды

Экспедицияның іздеу жұмыстары кезінде 1941 жылы 25 маусымда қаза тапқан 157 кеңес жауынгерлерінің мүрделері(сүйектері) және соның ішінде 49 кеңес жауынгерінің медальоны табылған. 21 жауынгердің есімдерін қасынан табылған қағаздардан, құжаттардан анықтаған. Жауынгерлер мүрделері Польшаның Поляск воеводствосының Гайновка қаласындағы кеңес жауынгерлерінің зиратына 2014 жылы қайта жерленген.

Осы күнге дейін аттары белгілі болған жауынгерлердің ішінен 13 жауынгердің туған-туыстары табылған. Жерленген, аттары табылған жауынгерлердің туыстарын іздеу жұмыстары әлі де жалғасуда.

Солардың бірі 1917 жылы Талдықорған облысы Бөрлітөбе ауданына қарасты «Қызыл балық» ауылдық кеңесінде дүниеге келген ЖЫЛЫСБАЕВ Абдували әскерге жауынгерлік міндетін өтеуге 1939 жылдың 20 мамырында шақырылып, 333 атқыштар полкының 6-шы дивизиясының 3-ші батальоны, 9-шы ротасында жауынгерлік міндетін атқарып жүргенде, соғыс басталар алдында аталған дивизия Брест қамалында орналасқаны белгілі.

Жауынгердің сүйегін Польшаның Подляск воеводствосындағы «Күміс жота» деп аталатын халықаралық экспедициясының «Әскери археология» іздеу отряды тапқан. Жылысбаев 1941 жылдың 25-ші маусымында, соғыстың төртінші күні Белосток қаласындағы шайқаста қаза болғанмен, ол «хабарсыз кетті» - деп есептелген.

Оның сүйегінің қасынан табылған медальонда анасы - ЖЫЛЫСБАЕВА Кумасай, Бөрлітөбе ауданы, «Қызыл балық» ауылдық кеңесі, «Жаңа Ундрус (өндіріс)» колхозы деп жазылған.

Қазақстандағы «Ерлік. Даңқ» іздеу отрядының командирі, Қазақстандағы іздеу жұмыстарының үйлестірушісі Арман Мұқановқа көрсетілген нөмірі 8 705 507 86 71 телефоны арқылы ЖЫЛЫСБАЕВТАР әулетінен өмірде бар туыстары немесе жекжат-жұраттары, осы әулетті танитындар болса хабарласады деген үміттеміз.

Қазір «Қызыл балық» ауылы Қаратал ауданының аумағына жататын ауыл екенін анықтадық.

«АЛАТАУ-АҚПАРАТ»

2026 ЖЫЛЫ АСТАНА КҮНІНДЕ ҚАЗАҚСТАНДЫҚТАР ҚАЛАЙ ДЕМАЛАДЫ?

Жыл сайын 6 шілдеде Қазақстанда Астана күні атап өтіледі. Мереке ел астанасының Алматыдан Астанаға көшірілуіне арналған және ресми мемлекеттік мерекелер қатарына жатады. 2026 жылы 6 шілде дүйсенбіге сәйкес келеді, сондықтан қазақстандықтарды ұзақ демалыс күндері күтіп тұр.

Бес күндік жұмыс аптасында:
4 шілде (сенбі) - демалыс;
5 шілде (жексенбі) - демалыс;
6 шілде (дүйсенбі) - Астана күніне орай мерекелік демалыс.

Осылайша, ел тұрғындары 4-і мен 6-шы шілдені қоса алғанда, қатарынан үш күн демала алады.

Алты күндік жұмыс аптасында кесте келесідей болады:

4 шілде (сенбі) - жұмыс күні;
5 шілде (жексенбі) - демалыс;
6 шілде (дүйсенбі) - мерекелік демалыс.

2026 жылдың шілдесінде қанша демалыс болады?

2026 жылдың шілдесінде бес күндік жұмыс аптасымен істейтін қазақстандықтар 9 күн демалып, 22 күн жұмыс істейді. Алты күндік кестемен жұмыс істейтін ел тұрғындары үшін 5 демалыс және 26 жұмыс күні қарастырылған.

Шілдеде қандай мерекелер мен айтулы күндер атап өтіледі?

Шілде айында Астана күнінен

бөлек бірқатар кәсіби және мерекелік даталар атап өтіледі:

2 шілде - Дипломатиялық қызмет күні;

шілденің бірінші жексенбісі - Ұлттық домбыра күні;

шілденің бірінші жексенбісі - Теңіз және өзен көлігі қызметкерлері күні;

7 шілде - Қазақстан қолөнер-шілерінің күні;

9 шілде - Су шаруашылығы қызметкерлері күні;

9 шілде - Табиғи монополиялар саласы қызметкерлерінің күні;

10 шілде - Ветеринариялық қызметкер күні;

13 шілде - Қазақстанның Ұлттық қауіпсіздік органдары күні;

шілденің екінші жексенбісі - Балық шаруашылығы қызметкерлері күні;

14 шілде - Нотариат күні;

Шілденің үшінші жексенбісі - Металлургтер күні;

Шілденің төртінші жексенбісі - Сауда қызметкерлері күні.

ХАБАРЛАНДЫРУ!

«Алатау» газетінің келесі саны 17 шілдеде шығады.

БАСПАСӨЗ - 2026

Жазылу бағасы:

редакция арқылы

6 айға – 2 106 теңге.

«Қазпошта» арқылы жеке тұлғаларға

6 айға – 3 275,48 теңге.

«Қазпошта» арқылы заңды тұлғаларға

6 айға – 4 462,64 теңге.

Цена подписки:

через редакцию

на 6 месяцев – 2 106 тенге.

через «Казпочту» для физических лиц

на 6 месяцев – 3 275,48 тенге.

через «Казпочту» для юридических лиц

на 6 месяцев – 4 462,64 тенге.

Жетісу облысы бойынша жазылуы индексі: 15534 Подписной индекс для других регионов РК: 65534

ҚЫСҚА ДА НҰСҚА

«АУЫЛ АМАНАТЫ» БАҒДАРЛАМАСЫ

Жетісу облысында «Ауыл аманаты» бағдарламасы аясында несие алуға өтінімдер қабылдау 2026 жылдың 1 шілдесінен басталды. Бағдарлама ауылдық кәсіпкерлікті дамытуға, ауыл халқының табысын арттыруға және ауылдағы кооперацияны қолдауға бағытталған.

Бағдарлама шеңберінде мал және өсімдік шаруашылығы, өнімдерді қайта өңдеу, техника мен жабдықтарды лизингке алу, кооперативтерге, сондай-ақ ауылдық жерлерде ауыл шаруашылығына жатпайтын кәсіпкерлік қызмет түрлерін жүзеге асыру бағыттары бойынша жылдық 2,5 % мөлшерлемемен жеңілдетілген несие алуға өтінімдер қабылданады.

Өтінімдерді қабылдау «Ауыл аманаты» бағдарламасы аясында 2026 жылы республикалық бюджеттен бөлінген қаражат шегінде қарастырылады.

Өтінімдер amanatnesie.kz ақпараттық жүйесі арқылы электрондық форматта қабылданады. Бағдарламаға қатысуға ниет білдірген азаматтарды құжаттарын тапсыруға шақырамыз.

Қосымша ақпаратты төмендегі мекенжайдан біле аласыз: Талдықорған қ., Абылай хан көшесі, 113, 1-қабат, «Жетісу» ӘКК» ӘДИ» АҚ ғимараты. Байланыс телефоны 8 (7282) 32-97-20

«АЙБЫН-2026» ЖЕҢІМПАЗДАРЫН МАРАПАТТАДЫ

Жетісу облысының әкімі Бейбіт Исабаев «Айбын-2026» XII халықаралық әскери-патриоттық жастар жиынында жүлдегер атанған жетісулық оқушыларды марапаттады. Талдықорғанда өткен салтанатты жиынға 200-ден астам қадет сыныптарының тәрбиеленушілері мен әскери-патриоттық клубтардың мүшелері қатысты.

Іс-шара аясында әскери-патриоттық клубтардың жетістіктері таныстырылып, тәрбиеленушілер өздері құрастырған RESQBOT роботын және АК-74 автоматын толық емес бөлшектеу мен жинау машықтарын көрсетті.

Кездесу барысында өңір басшысы «Жетісу тарландары» әскери-патриоттық клубының мүшелері мен жетекшілерін халықаралық жарыстағы табыстарымен құттықтап, бұл жетістіктің жастардың қажырлы еңбегі, ұстаздар мен ата-аналардың қолдауының нәтижесі екенін атап өтті.

Сонымен қатар Бейбіт Исабаев жастардың инженерлік және цифрлық дағдыларын дамытуға ерекше назар аударып, облыс орталығындағы «Smart Sarbaz» үйірмелері үлгісіндегі орталықтарды Текелі қаласы мен барлық аудан орталықтарында ашуды тапсырды.

БАЛЫҚ АУЛАУ ЗАҢНАМАСЫН БҰЗУДЫҢ 100 ДЕРЕГІ ТІРКЕЛДІ

Жетісу облысының су айдындарында, соның ішінде Балқаш-Алакөл бассейні мен Іле өзенінде 15 сәуірден 16 маусымға дейінгі аралықта балық аулауға тыйым салынды. Бұл шара сазан, көксерке, табан балық сынды өңірдегі басты балық түрлерінің табиғи өсімін сақтауға бағытталған.

Осы кезеңде құқық қорғау және жергілікті атқарушы органдармен бірлесіп, «Уылдырық шашу» табиғатты қорғау акциясы аясында патрульдеу жұмыстары күшейтіліп, автожолдарда арнайы уақытша бекеттер ұйымдастырылды. Кең ауқымды шараның нәтижесінде табиғатты қорғау заңнамасын бұзудың 100 фактісі анықталды. Оның ішінде 95 жеке тұлға әкімшілік жауапкершілікке тартылса, балық аулау қағидаларын өрескел бұзған 5 дерек бойынша қылмыстық іс қозғау үшін материалдар құқық қорғау органдарына жолданды.

Заң бұзушыларға жалпы көлемі 2,4 млн теңге айыппұл салынып, балық ресурстарына келтірілген залал үшін тағы 3,5 млн теңге көлемінде талап-арыз қойылды. Сонымен қатар, браконьерлерден мемлекет пайдасына 4 су көлігі мен заңсыз айналымдағы 0,6 тонна балық тәркіленді.

САУДАГЕРЛЕРГЕ «ӘЛДИБЕК» БАЗАРЫНАН ҮШ АЙҒА ТЕГІН ОРЫН БЕРІЛЕДІ

Қала әкімі Ернат Бәзіл «Әлдибек» әмбебап базарына барып, базар басшылығымен қала орталығындағы заңсыз сауданы реттеу мәселесін талқылады.

Кездесу барысында жол жиегі мен жаяу жүргіншілер жолдарында сауда жасап жүрген кәсіпкерлерді жаңа базарға көшіру жоспарланды. Осыған байланысты базар басшылығы саудагерлерге алғашқы үш айда сауда орындарын тегін ұсынып, кейінгі жалдау ақысы да өзге базарлармен салыстырғанда екі есе төмен болатынын мәлімдеді.

Заманауи талапқа сай салынған «Әлдибек» базарында кәсіпкерлерге барлық қажетті жағдай қарастырылған, оның ішінде азық-түлік сақтауға арналған салқындатқыш қойма да бар. Сондай-ақ шілде айынан бастап №10 және №18 автобус бағыттары Гауһар ана көшесі арқылы жүріп, жаңа базарға қатынайды.

ДАЙЫРОВ КӨШЕСІНДЕГІ ЖАҢА АСФАЛТ НЕГЕ ҚАЗЫЛДЫ?

Дайыров көшесіндегі 8 сауда үйінің жеке кәсіпкерлері электр желісінде орын алған ақауға байланысты жаңадан төселген асфальтты мәжбүрлі түрде қазуға тура келгенін айтып, қала тұрғындарынан түсіністікпен қарауды сұрады.

Кәсіпкерлердің айтуынша, Дайыров көшесінде екі күн бойы электр энергиясы болмаған. Соның салдарынан сауда орындарындағы азық-түлік өнімдерінің бір бөлігі жарамсыз болып қалған. Ақауды жедел жою және электрмен жабдықтауды қалпына келтіру мақсатында қажетті жөндеу жұмыстары жүргізіліп, асфальт жабынын ашуға мәжбүр болғандарын жеткізді. Сонымен қатар, қазылған асфальтты жеке қаражат есебінен қалпына келтіретіндіктерін мәлімдеді.

МАТАЙ АУЫЛЫНДА «АУЫЛ ҚҰТҚАРУШЫЛАРЫ» ЕРІКТІ ӨРТКЕ ҚАРСЫ ҚҰРЫЛЫМЫ АШЫЛДЫ

Ақсу ауданының Матай ауылында Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің «Ауыл құтқарушылары» бағдарламасы аясында еліміздегі 211-ші ерікті өртке қарсы құрылымның салтанатты ашылуы өтті.

Іс-шараға Жетісу облысы ТЖД өкілдері, Ақсу ауданы әкімінің орынбасары Амандос Ақшұлы Сабырбаев, Ақсу аудандық ардагерлер кеңесінің төрағасы Аманкелді Айтбайұлы, төтенше жағдайлар саласының қызметкерлері, ауыл ақсақалдары мен тұрғындары қатысты.

Жаңа өрт сөндіру бекетінің іске қосылуы ауыл тұрғындарының қауіпсіздігін арттырып, төтенше жағдайларға жедел ден қою мүмкіндігін күшейтеді.

(Ақпараттар ашық дереккөздерден алынды)

ТОҚАЕВ ҚҰРЫЛТАЙ САЙЛАУЫ ӨТЕТІН КҮНДІ БЕЛГІЛЕДІ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев «Қазақстан Республикасы Құрылтайының сайлауын тағайындау туралы» Жарлыққа қол қойды, деп хабарлайды Arasha.kz.

Құжатқа сәйкес, Қазақстан Республикасы Құрылтайының депутаттарын сайлау 2026 жылғы 23 тамызда өтеді.

Жарлықта Орталық сайлау комиссиясына Құрылтай депутаттарының сайлауына дайындықты және оны өткізуді ұйымдастыру тапсырылған.

Сондай-ақ Үкіметке, Астана қаласының, облыстардың және республикалық маңызы бар қалалардың әкімдеріне сайлауды ұйымдастырушылық, материалдық-техникалық және қаржылық жағынан қамтамасыз ету үшін барлық қажетті шараны кідіріссіз

қабылдау міндеттелді.

Жарлық жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Айта кетейік, жаңа конституциялық өзгерістерге сәйкес, Құрылтай елдің заң шығару жүйесіндегі негізгі саяси институттардың бірі болмақ. Құрылтай депутаттары жалпыға бірдей, тең және төте сайлау құқығы негізінде жасырын дауыс беру арқылы сайланады.

КӨКТАЛДА 36 КӨШЕНІҢ ЖОЛЫ ЖАҢАРТЫЛАДЫ

Биыл Талдықорған қаласының Көктал тұрғын үй алабындағы жалпы ұзындығы 22,6 шақырымды құрайтын 36 көшеге жүргізіліп жатқан күрделі жол жөндеу жұмыстары толық аяқталады.

Жол инфрақұрылымын жаңғырту жұмыстары 2024–2025 жылдары кезең-кезеңімен жүзеге асырылуда. Осы уақыт аралығында тұрғын үй алабындағы 22 көшенің 11 шақырымына асфальт төселіп, 24 шақырым жаяу жүргіншілер жолы салынды.

Ал биыл қалған 14 көшенің 9,6 шақырым жолына күрделі жөндеу жүргізілуде. Құрылыс жұмыстарын «Сұңқар» ЖШС атқаруда.

Айта кетейік, бұған дейін Жетісу облысының әкімі Бейбіт Исабаев Көктал тұрғындарымен кездесуде халық санының артып келе жатқанын, ал жолдардың сапасыздығы мен көктем-күз мезгіліндегі лай-батпақтың тұрғындарға қолайсыздық туғызатынын атап өткен болатын. Сол кезде облыс басшысы Көктал көшелерін кезең-кезеңімен жөндеп, 2-3 жыл ішінде тұрғындарды сапалы жолмен қамтамасыз етуге уәде берген еді.

Қазіргі таңда аталған жұмыстар жоспарға сай орындалып жатыр. Жаңартылған жолдар көлік қозғалысын жеңілдетіп, тұрғындардың тұрмыс сапасын арттыруға мүмкіндік беруде. Көктал тұрғындары атқарылған жұмыстарға оң бағасын беріп, көрсетілген қолдау үшін облыс басшылығына алғыстарын білдіруде.

ӨЗ ТІЛШІМІЗ

АҚСУ АУДАНЫ

АРДАГЕРЛЕР ҰЙЫМЫНЫҢ КЕЗЕКТІ ПЛЕНУМЫ ӨТТІ

Ақсу аудандық әкімдігінің мәжіліс залында аудандық ардагерлер ұйымының кезекті пленумы өтті. Жиынға аудан әкімі Берік Тынышбайұлы, аудандық мәслихат төрағасы Бейбіт Жанылысұлы, ардагерлер кеңесінің мүшелері, ауылдық округ әкімдері және мекеме басшылары қатысты.

Пленум барысында аудандық ардагерлер кеңесінің жаңа құрамы таныстырылып, ұйымның 2026 жылдың бірінші жартыжылдығында атқарған жұмыстары сараланды. Сонымен қатар, алдағы кезеңге арналған міндеттер айқындалып,

ардагерлер қозғалысының қоғамдық өмірдегі рөлін күшейту мәселелері сөз болды.

Жиында «Ұрпақтар сабақтастығы және ұлттық құндылықтар» жобасының жүзеге асырылу барысы талқыланып, жастар тәрбиесінде ұлттық құндылықтарды дәріптеу, аға буынның өмірлік тәжірибесін кейінгі ұрпаққа насихаттау бағытындағы жұмыстарды жандандыру қажеттігі атап өтілді.

Күн тәртібіне енгізілген мәселелер жан-жақты қаралып, тиісті шешімдер қабылданды. Пленум соңында ардагерлер ұйымының алдағы жұмыстарының басым бағыттары белгіленіп, қоғамдық ұйымдардың өзара ынтымақтастығын нығайту мәселесіне ерекше назар аударылды.

ҚОРШАҒАН ОРТА

ОРМАН – ЕЛДІҢ БАҒА ЖЕТПЕС ҚАЗЫНАСЫ

Табиғаттың көркі мен байлығы саналатын орман – барша тіршілік атаулының ортақ мекені. Оның әрбір ағашы мен бұтасы қоршаған ортаның тазалығын сақтауға, жануарлар дүниесінің өсіп-өркендеуіне және адамның жайлы өмір сүруіне қызмет етеді. Сондықтан орманды қорғау – тек мамандардың ғана емес, бүкіл қоғамның ортақ жауапкершілігі.

Табиғат аясында демалған әр адам қарапайым қауіпсіздік ережелерін сақтауы тиіс: қоқыс қалдырмау, отты толық сөндіріп, темекі тұқылын тастамау, ағаштарды зақымдамау және жануарлардың тыныштығын бұзбау, шыны бөтелке мен тез тұтанатын қоқысты орманда қалдырмау. Осындай қарапайым әрекеттер арқылы біз табиғатты сақтауға өз үлесімізді қоса аламыз.

Бүгінде орман қорын молайту мақсатында көшет отырғызу, жас ағаштарды күтіп-баптау және экологиялық ағарту жұмыстары тұрақты жүргізілуде. Бұл жұмыстардың нәтижелі болуы қоғамның қолдауына байланысты.

Орман – бүгінгі күннің ғана емес, келешек ұрпақтың да байлығы. Оны сақтау арқылы біз таза ауа, көркем табиғат және экологиялық тепе-теңдікті сақтап қаламыз. Әрқайсымыз табиғатқа жанашырлықпен қарап, орманды қорғауға өз үлесімізді қоссақ, жасыл желегіміз мәңгі жайқала береді. Туған жердің табиғатын қорғау – болашақ ұрпақ алдындағы жауапкершілігіміз.

Айдын ИСПАНОВ,

Қапал орман шаруашылығы КММ 15-айналым

орман күтушісі

Ақсу ауданы

«ХВАТИТ ЖИТЬ НА ДОТАЦИИ»: ТОКАЕВ ОБРАТИЛСЯ К АКИМАМ

Президент Касым-Жомарт Токаев поручил акимам отказаться от иждивенческих настроений и перестать расходовать бюджет на неэффективные проекты. По словам главы государства, регионы должны активнее увеличивать собственные доходы, а каждый бюджетный тенге должен приносить реальную отдачу, сообщает Ulysmidia.kz.

«Не разбрасываться огромными средствами»

Выступая на совместном заседании парламента, Токаев заявил, что акимы не должны рассчитывать только на поддержку из республиканского бюджета.

– Акимы не должны уповать на дотации из республиканского бюджета. Нужно раз и навсегда избавиться от иждивенческих настроений, – сказал президент.

По его словам, местные власти должны работать над ростом доходов, созданием новых рабочих мест, привлечением инвестиций и увеличением налоговых поступлений. Президент также предложил включить в состав бюджетных комиссий при акиматах авторитетных и подготовленных депутатов маслихатов. По его мнению, это поможет эффективнее контролировать расходование бюджетных средств.

– Необходимо прекратить разбрасываться огромными средствами и тратить их на бесполезные инициативы, – заявил Токаев.

В завершение глава государства подчеркнул, что акиматы и маслихаты должны работать как одна команда и направлять каждый тенге бюджета на благо страны. Контекст Ранее президент обрисовал новые контуры социальной политики Казахстана, в которой пособия станут далеко не главным инструментом поддержки граждан.

ЕРЛАН КАРИН ПОЛУЧИЛ НОВУЮ ДОЛЖНОСТЬ В АДМИНИСТРАЦИИ ПРЕЗИДЕНТА

Ерлан Карин назначен первым заместителем руководителя администрации президента Казахстана. Соответствующий указ подписал глава государства Касым-Жомарт Токаев, сообщает Ulysmidia.kz.

Согласно указу президента, Карин освобожден от должности государственного советника и назначен первым заместителем руководителя АП. Один из самых опытных чиновников Акорды Карин входит в число наиболее влиятельных представителей президентской команды. За годы работы он был советником и помощником президента, государственным секретарем, руководил Казахстанским институтом стратегических исследований, телерадиокорпорацией «Қазақстан», а с июня 2022 года занимал должность государственного советника.

Кроме того, именно Карин возглавлял рабочую группу по парламентской реформе и был заместителем председателя комиссии по конституционной реформе.

Сейчас администрацию президента возглавляет Роман Скляр. До него этот пост занимал Айбек Дадебай, который после ухода из Акорды возглавил партию «Әділет».

ЖЕТЫСУСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ФИЛИАЛ ПАРТИИ «ӘДІЛЕТ» СФОРМИРОВАН

Состоялась конференция Жетысуского областного филиала партии «Әділет», на которой были избраны председатель областного филиала, члены Политического совета и состав Контрольно-ревизионной комиссии, сообщает информационный портал 7-su.kz.

Одним из основных вопросов повестки дня стала поддержка обращения Президента Республики Казахстан Касым-Жомарта Токаева «Новая Конституция – Новая эпоха».

По итогам открытого голосования председателем Жетысуского областного филиала партии избран Есбай Амангельды Габдылкаримұлы. Он будет координировать работу филиала, обеспечивать реализацию программных задач партии и взаимодействие с жителями региона.

Источник: информационный портал 7-su.kz

ТАЛДЫКОРГАНЦЫ БОЛЕЕ ЧЕМ НА МЕСЯЦ ОСТАНУТСЯ БЕЗ ГОРЯЧЕЙ ВОДЫ

В Талдыкоргане почти на месяц отключат горячее водоснабжение. С 13 июля по 10 августа подача горячей воды будет полностью приостановлена в связи с проведением плановых ремонтно-профилактических работ на котельной «Баскуат» и городских тепловых сетях, передает корреспондент агентства Kazinform.

Таким образом, жители областного центра более четырех недель будут вынуждены обходиться без горячего водоснабжения.

В коммунальном предприятии принесли извинения за временные неудобства и попросили горожан с пониманием отнестись к проводимым работам.

Также в ведомстве отметили, что по всем вопросам, связанным с временным отключением горячей воды, жители могут обращаться по телефону: 8 (7282) 24-42-89.

КОРОТКО ОБО ВСЕМ

ТОКАЕВ: МЕЖДУНАРОДНАЯ СИТУАЦИЯ СТАНОВИТСЯ НЕПРЕДСКАЗУЕМОЙ

30 июня В Астане на совместном заседании палат Парламента с участием президента Казахстана Касым-Жомарта Токаева, передает Liter.kz.

Правительству предстоит нарастить усилия по обеспечению устойчивого развития страны. «Международная ситуация, как вам известно, ухудшается, становится непредсказуемой, что сильно осложняет перспективы развития мировой экономики», – сказал президент. Согласно прогнозам МВФ и специализированных агентств ООН, в предстоящие два года мировое сообщество и отдельные страны столкнутся со значительными трудностями в реализации планов экономического развития. «Тем не менее нам нельзя впадать в отчаяние и тем более в панику. Правительству предстоит нарастить усилия по обеспечению устойчивого развития страны. В повестке дня такие острые вопросы, как сдерживание инфляции и снижение ее уровня до максимально возможных значений, недопущение падения темпов роста экономики. Более того, необходимо работать над повышением ключевых показателей», – добавил глава государства.

НАЗВАНЫ ПЯТЬ ЛУЧШИХ ТУРИСТСКИХ СЕЛ КАЗАХСТАНА 2026 ГОДА

Национальная компания «Kazakh Tourism» назвала победителей ежегодного конкурса «Үздік туристік ауыл». Инициатива способствует развитию устойчивого и экологического туризма, а также продвижению населенных пунктов, обладающих уникальным природным, историческим и культурным наследием, передает Kazinform.

В список лучших туристских сел страны по итогам 2026 года вошли: Басши (область Жетысу, Кербулакский район); Торайгыр (Павлодарская область, Баянаульский район); Берел (Восточно-Казахстанская область, Катон-Карагайский район); Коробиха (Восточно-Казахстанская область, Катон-Карагайский район); Имантау (Северо-Казахстанская область, Айыртауский район).

В нацкомпании напомнили, что в 2025 году победителями конкурса стали села Лепсы (область Жетысу), Наги Ильясова (Кызылординская область), Хан Ордасы (Западно-Казахстанская область), Поперечное (Восточно-Казахстанская область) и Шабанбай би (Карагандинская область).

КАКИЕ ПРОФЕССИИ БУДУТ КОРМИТЬ КАЗАХСТАНЦЕВ ЧЕРЕЗ 5–10 ЛЕТ

Старые специальности как нефтяники и специалисты связанные с углеродами «умрут». Мир вводит трансграничные углеродные налоги. Если казахстанский металл, цемент или зерно произведены по старым технологиям с гигантскими выбросами CO₂, их просто никто не купит за рубежом. Наши гиганты индустрии экстренно трансформируются. По прогнозам аналитиков Атласа профессий, в ближайшие 7–10 лет в нефтегазовом секторе и энергетике Казахстана под угрозой исчезновения или жесткой трансформации окажутся десятки традиционных специальностей.

Зато спрос на специалистов с приставкой «эко-» вырастет в геометрической прогрессии. Топ-3 «зеленых» профессий, за которые казахстанские компании будут биться. Это как Аудитор углеродного следа и эко-аналитик. Эко-логист. Специалист по управлению климатическими рисками в АПК. Казахстанский рынок труда стоит на пороге жесткого отбора. Тот, кто сегодня успеет перепрофилироваться под «зеленые стандарты», завтра станет самым высокооплачиваемым специалистом Центральной Азии. Степь меняет правила игры, и выигрывает тот, кто уловил направление ветра.

НАЗВАН РЕГИОН С САМЫМ ЧИСТЫМ ВОЗДУХОМ В КАЗАХСТАНЕ

В Казахстане по итогам 2025 года отмечается стабильная ситуация в сфере контроля за состоянием атмосферного воздуха и высокая эффективность улавливания промышленных выбросов, передает корреспондент агентства Kazinform.

Согласно данным Бюро национальной статистики, существенная часть загрязняющих веществ проходит очистку на предприятиях, а в ряде регионов фиксируются одни из самых низких показателей нагрузки на окружающую среду. В региональном разрезе наименьшие объемы выбросов зафиксированы в области Жетысу — 14,6 тыс. тонн. Также относительно низкие показатели отмечаются в Северо-Казахстанской области (61,8 тыс. тонн), Западно-Казахстанской области (70,8 тыс. тонн), Акмолинской области (69,9 тыс. тонн) и других регионах с умеренной промышленной нагрузкой. В городах республиканского значения показатели также остаются в контролируемых пределах: в Шымкенте — 28,8 тыс. тонн, в Алматы — 49,6 тыс. тонн, в Астане — 53,7 тыс. тонн.

ЧЕТВЕРО ДЕТЕЙ УТОНУЛИ ЗА ВЫХОДНЫЕ В ОБЛАСТИ ЖЕТЫСУ

Четверо детей утонули за минувшие выходные в области Жетысу. Основными причинами трагедий стали купание в необорудованных местах и оставление детей без присмотра взрослых, передает корреспондент агентства Kazinform.

Как сообщил начальник управления ликвидации чрезвычайных ситуаций ДЧС области Жетысу Елдар Турсунов, двое из детей утонули в водохранилище Аралтобе в Кербулакском районе. Еще два случая зарегистрированы в Сарканском и Каратайском районах.

По словам спикера, несмотря на регулярные профилактические мероприятия, избежать подобных трагедий пока не удастся. Сотрудники ДЧС проводят рейды, распространяют памятки и видеоролики в социальных сетях, однако обеспечить контроль на всех водоемах региона невозможно.

В ДЧС напомнили, что купаться следует только в специально оборудованных местах. В настоящее время в области Жетысу официально разрешены для купания лишь четыре пляжа.

Кроме того, начальник управления гражданской обороны ДЧС области Жетысу Бағдат Тыныбеков сообщил, что с 1 июля вступают в силу изменения в законодательство, касающиеся эксплуатации гидроциклов и других маломощных судов. Управлять гидроциклом без соответствующего права будет запрещено, а за управление в состоянии алкогольного опьянения предусмотрено наказание вплоть до лишения права управления сроком на семь лет.

Спасатели призвали жителей не оставлять детей без присмотра, использовать спасательные жилеты при катании на маломощных судах, не выходить на воду в непогоду и не купаться в необорудованных местах.

(Все материалы взяты из открытых источников)

ТҰТЫНУШЫЛАР ӨЗ ҚҰҚЫҒЫН БІЛЕ МЕ?

Гүлнұр ЕРМҰХАНҚЫЗЫ
«Алатау»

– Алдымен департаменттің негізгі қызметіне тоқталсақ. Көпшілік сіздердің жұмыстарыңызды тек арыз-шағым қараумен байланыстырады. Негізінде, қандай бағыттарда жұмыс жүргізесіздер?

– Расында да, халық арасында сондай түсінік қалыптасқан. Бізге, көбіне, қандай да бір үлкен мәселе туындағанда ғана жүгінеді. Сондықтан көпшілік департаменттің жұмысы резонансты арызды қабылдап, жауап берумен ғана шектеледі деп ойлайды. Негізінде, біздің міндетіміз әлдеқайда кең. Азаматтардың өтініштерін қараймыз, құқықтық кеңес береміз, кәсіпкерлерге қатысты жоспардан тыс тексерулер жүргіземіз, сотқа дейінгі реттеу жұмыстарына қатысамыз. Қажет болған жағдайда тұтынушылардың мүддесін сотта қорғауға да атсалысамыз.

Біз кәсіпкерлерді тексеріп, айыппұл салуды ғана мақсат етпейміз. Керісінше, заң бұзушылықтың алдын алуға көбірек мән береміз. Кәсіпкерлермен тұрақты кездесіп, заң талаптарын түсіндіреміз. Өйткені, кәсіпкер заңды білсе, тұтынушының құқығын бұзбайды.

Ал, тұтынушы өз құқығын білсе, оны ешкім оңайлықпен алдай алмайды.

Өкінішке қарай, ортамызда кейбір тұрғындарымыз өз құқығы бұзылса да, «қоя салайын», «уақытым жоқ», «бәрібір нәтиже шықпайды» деп ешқайда жүгінбей жатады. Ал, дәл осындай немқұрайдылық кейбір кәсіпкерлердің жауапкершілігін төмендетуде. Тұтынушы өз құқығын талап еткен сайын нарықтағы тәртіп те қалыптаса бастайды емес пе?

– Соңғы уақытта тұрғындар сіздерге көбіне қандай мәселелермен жүгінеді? Шағымдардың сипаты өзгерді ме?

– Иә, соңғы жылдары өтініштердің сипаты айтарлықтай өзгерді. Егер бұрын шағымдардың басым бөлігі қарапайым сауда орындарына қатысты болса, қазір электронды саудаға, байланыс қызметіне, түрлі онлайн-платформалар арқылы көрсетілетін қызметтерге қатысты мәселелер көбейген. Ол, әрине, уақыттың талабы ғой. Сауда тәсілі өзгерген сайын тұтынушылар арасында кездесетін қиындықтар да өзгерді.

Биылғы жылдың алғашқы алты айында департаментке 665-тен астам өтініш келіп түсті. Соның нәтижесінде облыс тұрғындарына

Тұтынушы құқығы – әркімге ортақ мәселе. Соңғы уақытта редакциямызға сауда орындары мен қызмет көрсету саласына қатысты түрлі шағымдар жиі түсіп жатыр. Осыған орай Жетісу облысы бойынша сауда және тұтынушылардың құқықтарын қорғау департаментінің басшысы Айдос Дәуешев және орынбасары Ербол Агибаевпен сұхбаттасып, тұрғындарды толғандырған сауалдарға жауап алдық.

26 миллион теңгеден астам қаражат қайтарылды. Бұл жай ғана есеп үшін айтылатын көрсеткіш емес. Әрбір өтініштің артында өз ақшасын қайтара алмай жүрген

немесе заңды талабын орындата алмаған нақты адамның мәселесі тұр.

Көп жағдайда азаматтар сатып алған тауарын қайтарудан негізсіз бас тартуға, сапасыз қызмет көрсетуге, кепілдік мерзімінің сақталмауына немесе келісімшарт талаптарының орындалмауына байланысты жүгінеді. Кейде кәсіпкер тұтынушының жазбаша талабына мүлде жауап бермейді. Осындай әрекеттердің барлығы қолданыстағы заң талаптарына қайшы келеді.

Біз азаматтарға ең алдымен сатушыға немесе қызмет көрсетушіге жазбаша талап қоюға кеңес береміз. Тәжірибе көрсеткендей, көптеген мәселе осы кезеңде шешімін табады. Егер кәсіпкер заңды талапты орындамаса немесе өтінішке жауап бермесе, департаментке жүгінуге болады.

Қазір өтініш беру бұрынғыдан әлдеқайда жеңіл. Азаматтар бізге жеке келіп қана қоймай, E-otinish платформасы арқылы, әлеуметтік желілердегі ресми парақшаларымызға немесе Telegram-бот арқылы да хабарласа алады. Әрбір өтініш заң талаптарына сәйкес қаралады. Маамандарымыз құқықтық кеңес беріп қана қоймай, қажет болған жағдайда азаматтардың құқықтарын қорғауға байланысты нақты шаралар қабылдайды.

– Кәсіпкерлер арасында жиі кездесетін заң бұзушылықтар қандай? Мұндай жағдайлардың алдын алу үшін қандай жұмыстар жүргізіліп жатыр?

– Жалпы, барлық кәсіпкерлерді заң бұзады деп айтуға болмайды. Керісінше, тұтынушының сенімін бөрінен жоғары қойып, өз жұмысын адал атқарып жүрген кәсіпкерлер өте көп. Дегенмен, ара-тұра заң талаптарын толық сақтамайтын жағдайлар да кездеседі. Мұндай әрекеттер, ең алдымен, тұтынушының құқығына нұқсан келтіреді, екіншіден, адал еңбек етіп отырған кәсіпкерлердің де беделіне әсер етеді. Сондықтан, біз әрбір өтінішке мұқият қарап, мәселені заң аясында шешуге тырысамыз.

Көбіне, кәсіпкерлер тұтынушының заңды талабын орындаудан бас тартады. Мысалы, сатып алған тауарын қайтаруға

немесе айырбастауға толық негізі бола тұра, түрлі себеп айтып қабылдамай жатады. Кейбірі тұтынушының жазбаша өтінішіне жауап бермейді, енді бірінде кепілдік міндеттемелері сақталмайды. Бұған қоса, тауар туралы толық ақпараттың көрсетілмеуі немесе бағаның этикеткасы сияқты жағдайлар да кездеседі. Мұның бәрі заң талаптарына қайшы келеді.

Біз мұндай мәселелерді анықтау үшін жоспардан тыс тексерулер жүргіземіз. Биылғы жылдың алғашқы жарты жылдығында 22 жоспардан тыс

тексеру ұйымдастырылды. Оның қорытындысында 27 әкімшілік хаттама толтырылып, жалпы сомасы 679 мың теңгеден асатын әкімшілік айыппұл салынды. Бірақ бұл көрсеткіштің өзінен біз тек жазалау жұмысын жүргізіп жатырмыз деген қорытынды шығаруға болмайды. Біздің негізгі мақсатымыз – заң бұзушылықтың алдын алу. Сондықтан тексерумен қатар кәсіпкерлерге түсіндіру жұмыстарын да тұрақты

жүргіземіз.

Сонымен қатар, биыл тұтынушылардың құқықтарын қорғау мақсатында сот органдарына 24 талап-арыз жолданды. Дегенмен, тәжірибеде көптеген мәселе сотқа жетпей-ақ шешіліп жатады. Себебі, екі тарап та мәселені заң аясында реттеуге мүдделі болады. Бұл әрі кәсіпкердің, әрі тұтынушының уақытын үнемдейді.

– Департаменттің араласуымен оң шешімін тапқан нақты бірнеше өтінішті айтып өтсеңіз.

– Әрине, ондай мысалдар аз емес. Әрбір өтініштің артында нақты адамның мәселесі тұрғандықтан, біз оған жай ғана статистика ретінде қарамаймыз. Кейде бір отбасы бірнеше ай бойы шешілмей жүрген түйтілмен келеді. Осындай кезде заң аясында қолдау көрсету – біздің міндетіміз.

Мәселен, жақында ғана облыс тұрғындарының бір тобы ұялы байланыс пен интернет қызметінің ұзақ уақыт бойы көрсетілмеуіне

байланысты шағымданды. Қызметке ақы төлегенімен, оны толық пайдалана алмаған. Департаменттің араласуынан кейін байланыс операторы мәселені қарап, тұтынушыларға өтемақы төледі.

Тағы бір тұрғын асуы гарнитурасына алдын ала толық төлем жасаған. Алайда келісімшартта көрсетілген мерзімнен төрт ай өтсе де тапсырысы орындалмаған. Азамат бірнеше рет кәсіпкерге хабарласқанымен, нақты нәтиже болмаған. Біз мәселені қарап, екі тараппен жұмыс жүргіздік. Соның нәтижесінде кәсіпкер тұтынушының қаражатын толық қайтарды.

Бұдан бөлек, биологиялық белсенді қоспаларға, зергерлік бұйымдарға, құрылыс материалдарына қатысты да бірқатар өтініштер оң шешімін тапты. Сондай-ақ сотқа жүгінбей-ақ 765 мың теңгеден астам сомаға авиабилеттердің құнын толық қайтаруға мүмкіндік болды. Мұндай нәтижелер азаматтардың өз құқығын қорғаудан қорықпау керектігін көрсетеді.

– Қазір интернет арқылы сауда жасау қалыпты құбылысқа айналды. Алайда дәл осы салаға қатысты шағымдардың көбейгені байқалады. Облыс тұрғындары көбіне қандай мәселелерге тап болады?

– Иә, соңғы бірнеше жылда электронды сауда қарқынды дамыды. Бұрын адамдар көбіне дүкенге барып сауда жасайтын болса, бүгінде бір ғана телефон арқылы қалаған затын сатып алады. Бұл, әрине, ыңғайлы. Бірақ қолайлылықпен бірге тәуекел де қатар жүретінін ұмытпауымыз керек. Сондықтан, интернет арқылы сауда жасауға байланысты өтініштер жыл сайын көбейіп келеді.

Көп жағдайда азаматтар әлеуметтік желілердегі немесе түрлі интернет-платформалардағы жарнамаларға сеніп, алдын ала төлем жасап қояды. Кейін қолына келген тауардың сапасы мүлде басқа болып шығады немесе жарнамадағы сипаттамаға сәйкес келмейді. Кейбір жағдайда тапсырыс мүлде жеткізілмейді. Ал ақшасын төлеген тұтынушы сатушымен байланыса алмай, қайда жүгінерін білмей қалады. Өкінішке қарай, мұндай жағдайлар әлі де кездеседі.

Егер интернет арқылы сатып алынған тауар сапасыз болып шықса немесе сатушы заңды талабын орындаудан бас тартса, ең алдымен, оған жазбаша талап қою қажет. Ал мәселе шешілмесе, біздің департаментке жүгіне алады. Әрбір өтініш заң аясында қаралады, азаматтарға құқықтық көмек көрсетіледі.

– Редакциямызға келіп

түсетін шағымдардың ішінде дүкендерде тауар бағасының көрсетілмеуі, фискалдық чектің берілмеуі немесе кассалық чекке сатып алушы алмаған тауарлардың енгізілуі жиі айтылады. Бұл мәселелерге қатысты не айтар едіңіз?

– Бұл күнделікті өмірде жиі кездесетін мәселелердің бірі. Бірақ бірден барлық сауда орындарын заң бұзады деп айту дұрыс болмайды. Заң талаптарын сақтап, тұтынушыға адал қызмет көрсетіп отырған кәсіпкерлер өте көп. Дегенмен жекелеген сауда орындарында мұндай заң бұзушылықтардың кездесетіні рас.

Ең алдымен, әрбір тауардың бағасы анық әрі көрінетін жерде тұруы тиіс. Бұл – кәсіпкердің қалауы емес, заң талабы. Сатып алушы кассаға барған кезде ғана емес, тауарды таңдап тұрған сәтте оның бағасын білуге құқылы. Егер баға көрсетілмесе, әр адамға әртүрлі баға айту немесе кассада басқа соманы шығару қаупі туындайды. Сондықтан мұндай талап ең алдымен тұтынушының мүддесін қорғауға бағытталған.

Жыл басынан бері осы бағытта бірнеше тексеру жүргізіліп, заң талаптарын сақтамаған кәсіпкерлерге қатысты әкімшілік шаралар қабылданды. Кәсіпкерлермен тұрақты түрде кездесіп, түсіндіру жұмыстарын жүргіземіз.

Фискалдық чекке қатысты да тұрғындардан түрлі сауал түседі. Кейбір дүкендерде сатып алушыдан «Чек керек пе?» деп сұрайды. Шын мәнінде, чек беру – кәсіпкердің міндеті. Ол сұралған жағдайда ғана емес, әрбір сатып алу кезінде берілуі тиіс. Себебі чек – тұтынушының құқығын қорғайтын негізгі құжаттардың бірі. Егер кейін тауарды қайтару немесе ауыстыру қажет болса, дәл осы чек негізгі дәлел ретінде қолданылады. Чек берілмеген сауда орны туралы Жетісу облыстық Кірістер департаментіне де хабарлауға болады.

Ал, кассалық чекке сатып алмаған тауарлардың енгізілуі – өте өрескел заң бұзушылық. Сондықтан, әрбір сатып алушы дүкеннен шықпаса бұрын чегін қарап шығуды әдетке айналдырғаны жөн. Егер сәйкессіздік анықталса, мәселені бірден дүкен әкімшілігіне айту керек. Ал, шешімін таппаса, чекті сақтап, дәлелдерімен бірге департаментке жүгінген дұрыс. Мұндай жағдайда жоспардан тыс тексеру жүргізіліп, заң талаптарына сәйкес тиісті шаралар қабылданады. Айыппұлдар салынады. Егер ондай жағдай 1 жыл ішінде қайталанған жағдайда айыппұл құны 2 есеге дейін өседі.

– Жауаптарыңызға рахмет, жұмыстарыңызға сәттілік тілейміз.

Сембек ӨБДІ-РАХМАН «Алатау»

«Облыс орталығында тұрып жатқан балалар жазғы каникулын қалай өткізіп жатыр?» - деген сұрақ бойынша Талдықорған қалалық білім бөлімінің оқу-тәрбие жұмыстарына басшылық ететін бас маман Ұлжанат Әуелханқызымен сұқпат жүргізген едік.

- Ұлжанат Әуелханқызы, биылғы 2026 жылы жазғы сауықтыру демалыс орындарында дем алуға қала мектептерінің қамтылуы жөнінде не айтасыз?

- Биылғы жаз мезгілінде жалпы білім беру ұйымдарының 1-10 сыныптағы 35116 оқушының 32108-ін (90 %) жазғы сауықтырумен қамтылу жоспарланып отыр.

Оның 1437-і қала сыртындағы лагерлермен қамтылады. Облыстық бюджеттен 100 млн 590 мың теңге қарастырылды, 1 балаға жұмсалатын демалыс қаржысы 70 000 теңгеге құрайды.

Сондай-ақ, мектептерде жазғы демалыс кезінде өткізілетін 4 жоба ұсынылды:

«Ұлттық құндылықтар», «Жасыл клуб» жобасы, «Жазғы

Жаз - көңілді өтуі керек екендігімен ешкім дауласпайтыны анық. Жазғы уақытта балалармен жұмыс істеудің басты шарттарының бірі –сергек, жағымды эмоциялық көңіл-күй қалыптастыру. Бұл мезгілде бала оқу жылындағыдай талаптармен, ережелермен, тапсырмалармен және тыйымдармен шектелмейтіні белгілі. Жазда балалар еркін, қысымсыз өмірге ұмтылады, өйткені жазғы каникул көптеген мәселелерді шешуге қолайлы кезең. Бұл уақыт балалардың өз әрекеттеріне баға берудегі дербестігін арттырып, өз «Менін» ортақ «Біз» аясында сезінуіне ықпал етеді.

тереңірек мағлұмат алуына зор мүмкіндік берді. Экскурсияның негізгі бағыты Қазақстан Республикасы Президентінің резиденциясына, Ақордаға саяхат жасаудан басталды. Оқушылар еліміздің басты саяси-мәдени нысандарының бірі саналатын Ақорданың сәулетімен, тарихымен және маңыздылығымен танысты. Ғимараттың ішкі құрылымы, безендірілуі, мемлекеттік маңызы бар залдары туралы қызықты ақпараттар айтылып, оқушылар ерекше әсер алды. Сонымен қатар, экскурсия барысында балалар Қазақстан Республикасының тәуелсіздігі мен ел дамуы жайлы көптеген

бойынша балалардың мемлекеттік органдар өкілдерімен кездесуі ұйымдастырылды. Мақсаты: қоғам өміріне қатысу құқығын іске асыру бойынша балалармен диалог-кездесу ұйымдастыру, қазақстандық балалардың өмірін жақсартуға бағытталған идеяларды таныстыру дағдыларын қалыптастыру.

Оқу жылының аяғында №8 Н.Островский атындағы және №8 18 мектептердегі кездесулердің негізгі мақсаты – оқушылардың пікірін тыңдау, олардың ұсыныстары мен бастамаларын қолдау, балалардың қоғам өміріне белсенді қатысуына мүмкіндік беру және жастар мен жергілікті

ие мамандықтар, сапалы білім алудың жолдары, мемлекеттік қызметтің ерекшеліктері және жастар үшін жасалып жатқан мүмкіндіктер туралы көптеген сұрақтар қойып, қонақтар жауабын ықылас қоя тыңдады.

Мұндай кездесулер кезінде еркін сұрақтар қою жастардың өз ойын еркін жеткізуіне, қоғамдық маңызы бар мәселелерге бейжай қарамауына және азаматтық ұстанымдарының қалыптасуына

білім беру ұйымдарында қандай шаралар өткізілді?

- Жазғы демалыс кезеңіндегі қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында барлық білім беру ұйымдарында 30.05.2021 жылғы «Жазғы демалыс кезіндегі Қауіпсіздік ережесі» негізінде түсіндіру, ұғындыру, ата-аналарын ереже мәтінімен таныстыру жұмыстары жүргізілді. Төтенше жағдайлар мекемесінің қызметкерлерінің

БАЛАЛАРДЫҢ ЖАЗҒЫ ДЕМАЛЫСЫ ҚАЛАЙ ӨТУДЕ?

экрандар» жобасы, «Жетісу сақинасы».

Жоғарыда аталған жұмыстар былтырғы жылы да өз деңгейінде ұйымдастырылған болатын. Қаладағы 20 мыңнан астам бала жазғы демалыспен қамтылды, қала сыртындағы лагерлерде демалды. Бірталай танымдық экскурсиялар ұйымдастырылды, Қапшағай, Балқаш көлдеріне барды.

8 маусым күні барлық мектептерде мектеп жанындағы жазғы лагерлердің ашылу салтанаты өтті

Жазғы маусым кезінде қала және қаладан тыс жерлерде орналасқан тарихи-өлкетану мұражайларына, көрікті жерлерге экскурсия ұйымдастырылады.

Мектептерде балалардың жазғы демалысы кезіндегі қауіпсіздігі және жазғы мектеп жанындағы, қала сыртындағы лагерлерге балалардың демалыс кезіндегі тәртіп ережесі құзырлы органдардың және әр сыныптағы ата-аналардың қатысуымен жиналыстар өткізіліп, жадынамалар таратылды.

- Елімізде көрікті орындар көптеп саналады емес пе? Сондай орындарға балалар саяхатты ұйымдастырыла ма?

- Ия, оқушыларға арналған «Саяхат» деп аталатын жоба бар. Талдықорған қаласы бойынша білім бөлімі 2026 жылғы 25 мамыр - 5 маусым аралығында «Балалар үні» тақырыбы аясында «АҚОРДАҒА САЯХАТ» ұйымдастырылды.

Мақсаты: баланың тұлға ретінде жан-жақты дамуына ықпал ету, Қазақстан Республикасы Президенті резиденциясының тарихы және сәулетімен танысу. Қазақстан Республикасының мәдени мұрасымен сусындау.

№29 орта мектеп-лицейінің 5 «Г» сынып оқушысы Иркундиева Айкүнім 1 маусым – Балаларды қорғау күніне орай ұйымдастырылған Астана қаласындағы танымдық-мәдени экскурсияға қатысып қайтты. Бұл сапар оқушылардың дүниетанымын кеңейтіп, еліміздің тарихы мен мәдениеті туралы

тың мәліметтермен танысты. Сапар аясында оқушылар Астана қаласының көрікті және мәдени орындарын аралады. Елордамыздың әсем ғимараттары мен тарихи орындары балалардың қызығушылығын арттырып, туған елге деген мақтансын сезімдерін оятты. Экскурсия кезінде оқушылар елорда тарихы, заманауи сәулет өнері және мәдени мұралары туралы мол ақпарат алды.

Осындай тәрбиелік мәні зор шаралар оқушылардың жан-жақты дамуына, патриоттық рухының қалыптасуына және білім көкжиегінің кеңеюіне үлкен ықпал етеді. Иркундиева Айкүнім бұл сапардан көптеген жақсы әсер мен ұмытылмас естеліктер алып қайтты. Ол өз қатарластарына Астана қаласының әсемдігін, Ақорда резиденциясының ерекшеліктерін қызыға әңгімелеп, алған әсерімен бөлісті.

№29 орта мектеп-лицейі оқушының осындай маңызды әрі тағылымды іс-шараға қатысуын үлкен жетістік деп санайды. Болашақта да білім алушылардың ел тарихын танып-білуіне, мәдени орындарды аралауына және рухани дамуына бағытталған шаралар жалғасын табады.

- Тәрбиелік бағытта қандай айтулы іс-шаралар өткізіледі? Олардың қандай тиімділігі бар?

- Мысалы, «БАЛА ҮНІ» тәрбиелік мақсаттағы жоба

билік арасындағы ашық диалог алаңын қалыптастыру болды.

Іс-шараға Жетісу облысы әкімінің орынбасары Марлен Қапашұлы Көлбаев қатысты. Қонақтар оқушылармен еркін форматта әңгімелесіп, олардың көкейінде жүрген сұрақтарына жауап берді. Кездесу барысында білім беру саласындағы жаңашылдықтар, жастарды қолдау бағдарламалары, кәсіби бағдар беру, болашақ

мамандық таңдау, көшбасшылық қасиеттерді дамыту, еріктілік қызмет, экологиялық мәдениет және туған өлкенің дамуына үлес қосу мәселелері кеңінен талқыланды. Оқушылар өздерінің ұсыныстары мен ойларын ортаға салып, өңірдің дамуына қатысты пікірлерін білдірді.

Әсіресе, жоғары сынып оқушылары болашақта сұранысқа

ықпал етеді. Шара соңында қатысушылар осындай кездесулердің маңыздылығын атап өтіп, оқушылардың бастамаларын қолдауға әрдайым дайын екендіктерін жеткізді. Оқушылар да өз кезегінде қонақтарға алғыстарын білдіріп, кездесуден көптеген пайдалы мәліметтер мен жаңа әсер алғандарын айтты.

«БАЛАЛАР ӘЛЕМІ» жобасы

Мақсаты: ақпарат алмасудың жалпы платформасында өзекті мәселелер мен жетістіктерді талқылау, халықтың хабардарлығын арттыру және балалардың құқықтарын қорғау саласында қоғамдық қолдауды қалыптастыру үшін мемлекеттік органдардың, үкіметтік емес ұйымдардың және басқа да мүдделі тараптардың күш-жігерін біріктіру.

2026 жылғы 1 маусым – Халықаралық балаларды қорғау күніне орай Еркін ауылдық округіндегі №26 орта мектеп және № 4 орта мектептерде кездесулер ұйымдастырылды. Іс-шараның негізгі мақсаты – балалар мен жастардың қоғам

қауіпсіздік туралы аудиожазулары тыңдатылды. «Қауіпсіз жаз» тақырыбында түсіндіру сағаттары өткізілді. Оқушыларға жол қозғалысы ережелері, судағы қауіпсіздік, өрт қауіпсіздігі, интернет қауіпсіздігі және құқық бұзушылықтың алдын алу мәселелері бойынша түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

- Балалардың жазғы демалысына қалалық әкімшілік тарапынан қандай үлесі бар?

- Талдықорған қаласы әкімінің орынбасарымен бекітілген Талдықорған қаласы бойынша білім бөліміне қарасты қала мектептерінде жаз айлары бойынша жүргізілетін жұмыстың қадамдық жоспарына сәйкес мектеп жанындағы жазғы алаңдағы оқушылардың уақытын қызықты және тиімді өткізу мақсатында жұмыстар жүргізілуде, «Истоки» туристік клубымен табиғат аясына серуені, қалалық мәдениет бөлімінің ұйымдастыруымен Халықтық қуыршақ театрының қойылымы, балаларға арналған караоке сайысы (қалалық жағажай аумағы), «Кел достар, жарысайық» ойын-сауық сайысы (Қалалық жағажай аумағы), «Сиқырлы орман» квест ойыны (Ардагерлер саябағы), Балаларға арналған мультфильм көрсетілімдері ұйымдастырылып өткізілуде. Қалалық спорт бөлімінің ұйымдастырумен түрлі спорттық шаралар өткізілуде. Сонымен қатар №1 ОРМБЖМ» КММ-нің ұйымдастыруымен садақ ату, стенод ату, регбиге оқушылар өз қызығушылықтарына қарай тартылуда.

Редакциядан: Балалар

демалысы сәтті өтсін! Дегенмен, күннің ыстығында табиғат аясында балалар демалысын дұрыс ұйымдастыру оңай шаруа емес. Әйтеуір қауіпсіздік шаралары дұрыс өткізіліп, тамақтандыру санитарлық талапқа сай жасалса ол да үлкен шаруа. Қағаз жүзінде әзірге бәрі дұрыс ойластырылған тәрізді... Бірақ айтар әңгіме де бар...

Дүйсенбі - Понедельник, 6 шілде

ХАБАР

05.00,01.00 ҚР Әнұраны
05.00 «Әке бақыты»
05.45 «Маңдай тер»
06.45 «Астана арман қала»
08.00, 12.00 Cover show
10.00 «Келінжан»
14.00 «Барбоскины»
14.40 «Қожа. Жаңа саяхат»
16.15 «Семья и немного справедливости»
19.00 Новости
19.30 Жаңалықтар
20.00 Кино «Жаным сол»
21.45 «Жаным сол-2»
23.45 Секен Тұрысбектің шығармашылық кеші

ЕВРАЗИЯ

06.00 «Паутина»
07.05 «Көреміз шоу»
08.05 «Молочная девочка»
10.15 «Дастархан»
11.40 «Операция Алтын адам»
14.05 «Арал қайта оралған үміт»
14.30 Qoslike
18.30 «Басты жаңалықтар»
19.00 Көреміз шоу
20.00 «Главные новости»
20.35 «Улицы разбитых фонарей-16»
01.10 «Главные новости»
01.50 «Между нами химия»
03.05 «Басты жаңалықтар»
03.45 «Паутина»

КТК

07.00 ҚР Әнұраны
07.05 «әнім сен едің»
08.30 «Тоғжан» отандық телехикая
10.15 «Последнее лето».
12.05 «Қуандық Рахымның ән кеші»
14.00 «Брат или брак»
16.00 «Объятия лжи»
18.00 сериал «Однажды в чукурова»
20.00 «Болған оқиға»
21.30 сериал «Гадалка»
23.30 сериал «Отдай мою мечту»
01.30 сериал «Объятия лжи»
03.00 «Последнее лето»
04.30 «Тоғжан»(қайталау)
06.05 Кешкі жаңалықтар (қайталау)

ЖЕТИСУ

07.05 «Конституция әліппесі»
07.10 «Әсем әуен»
07.25 «Азбука Конституции»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.05 «Ұлт ұяты»
09.55 «Конституция әліппесі»
10.00 «Угәгәй melody»
10.45 Халықтық конституция
10.50 «Еркін қозғалыс»
11.05 «Бір шәугім шай»
11.30 «Күлкі қоржын»
11.50 «Жаңа конституция»
11.55 «Еркін қозғалыс»
12.05 «Әсем әуен»
12.55 «Конституция әліппесі»
13.00 «Единый народ»
13.25 «Жаңа конституция»
13.30 «Әсем әуен»
14.25 Халықтық конституция
14.30 «Арнайы репортаж»

14.57 «Азбука Конституции»
15.00 К/ф «Астана аспаны»
15.20 «Шашу»
15.50 «Конституция әліппесі»
16.00 «Мен сені іздеймін»
16.15 «Жаңа конституция»
16.20 «DARA LINE»
17.00 «Жетісу жақұты»
17.30 «Жетісу әуендері»
17.50 Халықтық конституция
18.00 «19 аймақ» /тікелей эфир
18.45 «Конституция әліппесі»
18.40 «Әсем әуен»
19.30 «Ғибрат»
19.50 «Азбука Конституции»
20.00 «Әсем әуен»
20.15 Д/ф «ІТ және Кәсіп»
20.30 «Барынды бағала»
20.55 «Конституция әліппесі»
21.00 Д/ф «Жаһан жолы»
21.20 «Жаңа конституция»
21.30 Д/ф «Қазақтың Страдивариі»
22.00 К/ф «Аналар күні»
22.35 Халықтық конституция
22.40 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

05.58 ҚР Әнұраны
06.00.04.00 «Әзіл студия» ойын-сауық
07.00 «Алдараспан»
09.00 Мультсериал «Губка Боб»
09.30 Мультсериал «Пингвины Мадагаскара»
10.00 Мультсериал «Кунг-фу Панда»
10.40 «Добрыня Никитин и Змей Горыныч»
12.10 «Иья Муромец м Соловей Разбойник»
13.50 «Хэнкок»
15.40 Худ. фильм «Человек паук-2 высокие напряжение»
18.30 «13-й район Кирпичные особняки»
20.20 «Война миров»
22.30 Худ. фильм «Граф Монте-Кристо»
01.40 «31 әзіл»
02.40 «Time Vine» ойын-сауық
03.00 «Tik Tok show» ойын-сауық
03.20 05.00 «What's up?»
04.20 «1001 Әзіл» ойын-сауық
04.30 Телевикторина «Bala battle»
05.20 «Ризамын»

7 КАНАЛ

06.00, 05.50 ҚР Әнұран
06.02 «Тойхана»
06.22 «Ауыл мұғалімі»
07.10, 23.00 Телехикая «Үзілген жапырақтар»
08.10 «Жетімдер»
10.00, 00.00 «Тәуіп Хо Жун»
11.20, 02.00 Телесериал
12.40 «Солана»
16.00 «Қайрат Нұртастың жаңа концерті»
18.00 «Ғашықпын саған»
20.00 «Жар-птица»
22.00 сериал «далекий город»
01.10 «Шымкент шоу»
04.50 Гүл-гүл шоу

Сейсенбі - Вторник, 7 шілде

ХАБАР

05.00,01.00 ҚР Әнұраны
05.00 «Әке бақыты»
05.45 «Маңдай тер»
06.45 «Секен Тұрысбектің шығармашылық кеші»
08.00 Cover show
10.00 «Келінжан»
13.00 Ойнайқ
14.00 «Барбоскины»
15.30 «Райское место»
19.00 Новости
19.30 Жаңалықтар
20.00 Кино «Тракторшының махаббаты»
21.00 «Ар алдында»
23.00 «Жан сырым»
Құрмаш Мұхановтың ән кеші

ЕВРАЗИЯ

06.00 «Паутина»
07.15 «Жаңалықтар»
07.05 «Көреміз шоу»
08.05 «Новости»
08.40 «Принс Сибирии»
09.45 «Жаңалықтар»
09.55 «Там где не бывает снега»
11.00 «Новости»
11.15 «Жить здорово»
12.20»Давай поженимся»
13.20 «Модный приговор»
14.10 «Жаңалықтар»
14.25 «Новости»
14.30 Qoslike
18.30 «Басты жаңалықтар»
19.00 Көреміз шоу
20.00 «Главные новости»
20.35 «Улицы разбитых фонарей-16»
01.10 «Главные новости»
01.50 «Между нами химия»
03.05 «Басты жаңалықтар»
03.45 «Паутина»

КТК

07.00 ҚР Әнұраны
07.05 Кешкі жаңалықтар (қайталау)
07.30 «әнім сен едің»
08.20 «Тоғжан» отандық телехикая
10.00 Вечерние новости
10.30 «Последнее лето».
12.20 «Отдай мою мечту»
14.30 «Гадалка»
16.30 «Спасти Веру»
18.30 сериал «Однажды в чукурова»
20.30 Кешкі жаңалықтар
21.00 Вечерние новости
21.30 сериал «Гадалка»
23.30 сериал «Отдай мою мечту»
01.30 сериал «Спасти Веру»
03.00 «Последнее лето»
04.30 «Тоғжан»(қайталау)
06.05 Кешкі жаңалықтар (қайталау)

ЖЕТИСУ

07.05 «Конституция әліппесі»
07.10 «Әсем әуен»
07.25 «Азбука Конституции»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.30 «Мейірімсіз ұл»
09.55 «Конституция әліппесі»
10.00 «Дала сыры»
10.25 Халықтық конституция
10.35 «Әсем әуен»
10.50 «Еркін қозғалыс»
11.10 «Азбука Конституции»
11.15 «Әсем әуен»
11.45 «Жаңа конституция»
11.50 «Еркін қозғалыс»
12.00 «Аман болайық» /тікелей эфир/
12.40 «Әсем әуен»

12.55 «Конституция әліппесі»
13.00 «19 аймақ»
13.35 «Жаңа конституция»
13.40 «Әсем әуен»
14.25 Халықтық конституция
14.30 «Ғибрат»
14.57 «Азбука Конституции»
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.20 «Әсем әуен»
15.50 «Конституция әліппесі»
16.00 Новости/прямой эфир
16.15 «Жаңа конституция»
16.25 К/ф «Менің кумирім»
17.00 «Дала сыры»
17.20 «Әсем әуен»
17.50 Халықтық конституция
18.00 «19 регион» /тікелей эфир
18.45 «Конституция әліппесі»
18.40 «Әсем әуен»
19.30 «Ауылдан адам көшкенмен...»
19.40 «Әсем әуен»
19.50 «Азбука Конституции»
20.05 Д/ф «Паутина»
20.30 Қорытынды жаңалықтар
20.55 «Конституция әліппесі»
20.57 27-блок
21.00 Д/ф «Жолбарыс»
21.20 «Жаңа конституция»
21.30 Итоговые новости
22.00 К/ф «Мектеп президенті»
22.35 Халықтық конституция
22.40 «Әсем әуен»
23.15 «Әу» де»

31 КАНАЛ

05.58 ҚР Әнұраны
06.00.04.00 «Әзіл студия» ойын-сауық
06.30, 05.20 «Ризамын»
07.00 «Шаншар»
09.30 Мультсериал «Губка Боб»
10.30 Мультсериал «Пингвины Мадагаскара»
11.20 Мультсериал «Кунг-фу Панда»
12.10 «Иья Муромец м Соловей Разбойник»
13.50 «13-й район Кирпичные особняки»
15.40 Худ. фильм «Квант милосердия»
17.50 «Терминатор»
20.00 Информбюро (рус., каз)
21.00 «Последний рубеж»
23.00 Худ. фильм «Дом большой мамочки»
01.00 «31 әзіл»
02.40 «Time Vine» ойын-сауық
03.00 «Tik Tok show» ойын-сауық
03.20 05.00 «What's up?»
04.20 «1001 Әзіл» ойын-сауық
04.30 Телевикторина «Bala battle»

7 КАНАЛ

06.00, 05.50 ҚР Әнұран
06.02 «Тойхана»
06.22 «Ауыл мұғалімі»
07.10, 23.00 Телехикая «Үзілген жапырақтар»
08.00 «Жетімдер»
10.00, 00.00 «Тәуіп Хо Жун»
11.20,17.00,18.30, 02.00 Телесериал
12.40 Жұлдыздар шеруі
13.30 «Қайсар жүрек»
15.00 Көркем фильм
18.00 Жаңалықтар тікелей эфир
19.30 Новости прямой эфир
20.00 «Жар-птица»
22.00 сериал «далекий город»
01.10,05.00 Жаңалықтар
01.35,05.25 Новости
04.50 Гүл-гүл шоу

Сәрсенбі - Среда, 8 шілде

ХАБАР

05.00,01.00 ҚР Әнұраны
05.00 «Әке бақыты»
05.45 «Маңдай тер»
06.45 «Жан сырым»
Құрмаш Мұхановтың ән кеші
08.00 Cover show
10.00 «Келінжан»
13.00 Ойнайқ
14.00 «Барбоскины»
15.00 «Әзекті»
15.30 «Райское место»
19.00 Новости
19.30 Жаңалықтар
20.00 Кино «Тракторшының махаббаты»
21.00 «Ар алдында»
23.00 «Арқада салған ән қандай» Роза Әлқожаның концерті

ЕВРАЗИЯ

06.00 «Паутина»
07.15 «Жаңалықтар»
07.25 «Көреміз шоу»
08.25 «Новости»
08.40 «Принс Сибирии»
09.45 «Жаңалықтар»
09.55 «Там где не бывает снега»
11.00 «Новости»
11.15 «Жить здорово»
12.20»Давай поженимся»
13.20 «Модный приговор»
14.10 «Жаңалықтар»
14.25 «Новости»
14.30 Qoslike
18.30 «Басты жаңалықтар»
19.00 Көреміз шоу
20.00 «Главные новости»
20.35 «Улицы разбитых фонарей-16»
01.10 «Главные новости»
01.50 «Между нами химия»
03.05 «Басты жаңалықтар»
03.45 «Паутина»

КТК

07.00 ҚР Әнұраны
07.05 Кешкі жаңалықтар (қайталау)
07.30 «әнім сен едің»
08.20 «Тоғжан» отандық телехикая
10.00 Вечерние новости
10.30 «Последнее лето».
12.20 «Отдай мою мечту»
14.30 «Гадалка»
16.30 «Спасти Веру»
18.30 сериал «Рамо»
20.30 Кешкі жаңалықтар
21.00 Вечерние новости
21.30 сериал «Гадалка»
23.30 сериал «Отдай мою мечту»
01.30 сериал «Спасти Веру»
03.00 «Последнее лето»
04.30 «Тоғжан»(қайталау)
06.05 Кешкі жаңалықтар (қайталау)

ЖЕТИСУ

07.05 «Конституция әліппесі»
07.10 «Әсем әуен»
07.25 «Азбука Конституции»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.30 Жаңалықтар
09.55 «Конституция әліппесі»
10.00 Новости
10.25 Халықтық конституция
10.35 «Әсем әуен»
10.50 «Еркін қозғалыс»
11.10 «Азбука Конституции»
11.15 «Әсем әуен»
11.45 «Жаңа конституция»
11.50 «Еркін қозғалыс»
12.05 «Біздің толқын» /тікелей эфир/

12.50 «Конституция әліппесі»
13.00 «19 регион»
13.35 «Жаңа конституция»
13.40 «Әсем әуен»
14.20 Халықтық конституция
14.25 «Ауылдан адам көшкенмен...»
14.45 Әсем әуен
14.57 «Азбука Конституции»
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.15 «Жаңа конституция»
15.20 «Әсем әуен»
15.50 «Конституция әліппесі»
16.00 Новости/прямой эфир
16.15 «Жаңа конституция»
16.20 К/ф «Аналар күні»
17.00 «Угәгәй melody»
17.50 Халықтық конституция
18.00 «19 аймақ» /тікелей эфир
18.45 «Конституция әліппесі»
18.40 «Әсем әуен»
19.30 «Агро аймақ»
19.40 «Әсем әуен»
19.50 «Азбука Конституции»
20.00 «Әсем әуен»
20.15 Д/ф «Несібе»
20.30 Қорытынды жаңалықтар
20.55 «Конституция әліппесі»
21.00 Д/ф «После огня»
21.20 «Жаңа конституция»
21.30 Итоговые новости
22.00 «Спорт-time»
22.25 Халықтық конституция
22.40 «Әсем әуен»
23.20 «Аман болайық»

31 КАНАЛ

05.58 ҚР Әнұраны
06.00.04.00 «Әзіл студия» ойын-сауық
06.30, 05.20 «Ризамын»
07.00, 01.40 Информбюро (рус., каз)
08.00,01.40 «31 әзіл» ойын-сауық
09.00 Мультсериал «Губка Боб»
10.10 Мультсериал «Пингвины Мадагаскара»
11.00 Мультсериал «Кунг-фу Панда»
11.50 «Дом большой мамочки»
13.50 «Война миров»
16.10 Худ. фильм «Последний рубеж»
17.50 «Терминатор»
18.10 «Доспехи бога»
21.00 «Воин»
23.50 Худ. фильм «Обитель зла: Ракун-сити»
02.40 «Time Vine» ойын-сауық
03.00 «Tik Tok show» ойын-сауық
03.20 05.00 «What's up?»
04.20 «1001 Әзіл» ойын-сауық
04.30 Телевикторина «Bala battle»

7 КАНАЛ

06.00, 05.50 ҚР Әнұран
06.02 «Тойхана»
06.22 «Ауыл мұғалімі»
07.10, 23.00 Телехикая «Үзілген жапырақтар»
08.00 «Жетімдер»
10.00, 00.00 «Тәуіп Хо Жун»
11.20,17.00,18.30, 02.00 Телесериал
12.40 Жұлдыздар шеруі
13.30 «Қайсар жүрек»
15.00 Көркем фильм
18.00 Жаңалықтар тікелей эфир
19.30 Новости прямой эфир
20.00 «Жар-птица»
22.00 сериал «далекий город»
01.10,05.00 Жаңалықтар
01.35,05.25 Новости
04.50 Гүл-гүл шоу

«ОТАН ҚОРҒАУ, ОТАНҒА ҚЫЗМЕТ ЕТУ – БАСТЫ МІНДЕТ»

ШЕЛЕК АУЛЫНДАҒЫ ПОЛИТЕХНИКАЛЫҚ КОЛЛЕДЖИ - «АЛМАТЫ ОБЛЫСТЫҚ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫНА» ҚАРАЙТЫН ОБЛЫСҚА ТАНЫМАЛ ОҚУ ОРНЫ. 22 МАУСЫМ 2026 ЖЫЛЫ ШЕЛЕК АУЛЫНДАҒЫ ПОЛИТЕХНИКАЛЫҚ КОЛЛЕДЖИНДЕ АРДАГЕР ОҚЫТУШЫ, ҰСТАЗ, КОЛЛЕДЖДІҢАТА-АНАЛАР КЕҢЕСІНІҢ ТӨРАҒАСЫ, ЗАПАСТАҒЫ КАПИТАН ӘСЕТ КӨШЕРБАЙҰЛЫ АҒАМЫЗ БЕН КОЛЛЕДЖ ДИРЕКТОРЫ ҚУАТ ҚҰРМАНҒАЛИҰЛЫНЫҢ ҰЙЫМДАСТЫРУЫМЕН ОБЛЫС ДЕҢГЕЙІНДЕ КЕЗДЕСУ-ЖИЫН ӨТКІЗІЛДІ. КОЛЛЕДЖДІҢ КОНФЕРЕНЦИЯ ЗАЛЫНДА КОЛЛЕДЖ ДИРЕКТОРЫНЫҢ ОРЫНБАСАРЛАРЫ БАСТАҒАНО ОҚЫТУШЫ ҰСТАЗДАРЫ МЕН СТУДЕНТТЕР АРДАГЕР ҚОНАҚТАРҒА СҰРАҚТАР ҚОЙЫП, ТАҒЛЫМЫ МОЛ ЕРЕКШЕ КЕЗДЕСУ ЖИЫН ӨТТІ...

Шелек аулындағы облысқа танымал 70 жыл тарихы бар колледжде арнайы республикаға танымал тұлғалармен кездесу-жиын өткізілді. «Колледж студенттері заман талабына сай ата заң мен тәртіпті жақсы білетін, колледжде

қоғамының мүшесі.

Желтоқсан ардагері Жанботаев Дәулетбек

- ҚР-ның «Құрметті азаматы», Халықаралық Д. А. Қонаев қорының вице президенті, «Еңбек Даңқы» орденінің

білім алумен бірге бойында отаншылдық рухы, патриоттық сезімі мен ұлттық намысы жоғары азаматтарды тәрбиелеп қалыптастыру» тақырыбындағы кездесуге облыс, республикаға танымал ардагерлер арнайы шақырылды.

Кездесудің құрметті қонақтары:

Алиядин Ерболат

- ҚР-на Еңбек сіңірген қызметкері, «Алаш прайд» спорт клубының құрметті төрағасы, Ресей еліндегі Болгаро-Чуваш елінің батыры, профессор. Ан-

иегері, әлем халық жазушылар одағының мүшесі, сазгер, актер Алматы облысы, Балқаш ауданының «Құрметті азаматы», ішкі істер органының ардагері, запастағы полковнигі.

Мағлұмов Дүйсен –

Алматы қаласы Ауған соғысы ардагерінің төрағасы, «Құрмет» орденінің иегері, «Балдырған журналының бас редакторы болған, қазір М.Мақатаев журналының бас редакторы, Жазушылар одағының мүшесі, 10-нан аса кітаптың ав-

кара қаласында «Турксой» медалінің иегері, Москва қаласындағы Атмонософин академиясының академигі, Әлем премиясының лауреаты, Кемелтанушы және еліміздің ұлы тұлғалары атындағы ордендердің авторы, Семей-Невада

торы.

Тұрымбетов Ерболат

- Алматы облысы ардагерлер одағының төрағасы, «Ардагер ұйымы» Республикалық қоғамдық бірлестігі, Алматы облыстық филиалының директоры.

Ахметов Бекет - Еңбекшіқазақ аудандық мәслихатының төрағасы. **Мықыбаев Жұман** - Еңбекшіқазақ аудандық ардагерлер төрағасы. **Айтақынов Әбілбек** - Шелек аулының ардагерлер төрағасы шақырылды.

Колледждің конференция залында ұстаз, студенттер қонақтарды әскери тәртіппен тік тұрып, әскери сәлеммен қарсы алды. Жүргізуші екі студент қонақтарды таныстырғаннан кейін жиын әнұранмен басталды. Кездесуді жүргізген Әсет Көшербайұлы «Жауынменен жер көгереді, батаменен ел көгереді» деп, жиынға қатысып отырғандарға елімізге танымал батагөй Алиядин Ерболат мырзаға бата бергізіп, жиынды жалғастырды.

Студенттердің өтініш-тілектері бойынша кездесудің еркін тақырыпта сұрақ-жауап түрінде өте қызықты өткені сондай,

ның бірінші Қорғаныс министрі Сағадат Нұрмағанбетов атындағы медальды Әсет Көшербайұлына, Б. Момышұлы атындағы «Батыр шапағаты» медалін Серік Байсубановқа табыстады.

Ауған соғысының ардагері Дүйсен Мағлұмов Ауған соғысы ардагерлері атынан Әсет Көшербайұлы ағамызға арнайы шапан жапса, Рефат Сауытовқа

Б. Момышұлы атындағы «Батыр шапағаты» медалін табыстай келе, үш мәрте «Социалистік Еңбек Ері», сегіз рет «Ленин» орденімен, «Еңбек Қызыл Ту» орденімен бірге көптеген шетелдің орден, медалінің иегері Д. А. Қонаев атамиздың 7 кітабын колледж ұстаздарына естелікке берді.

Ардагерлердің сұрауы бойынша әнші-сазгер Дәулетбек қазақтың киелі домбырасымен үш өлең айтып, жиынға

5-6 сағатқа жалғасты. Бұл кездесу оқу жылының соңындағы колледж ұстаздары мен студенттерге ерекше рух беріп, мотивация болды.

Келген құрметті қонақтарға аудан әкімі Талғат Байеделовтың, аудандық мәслихаттың төрағасы Бекет Ахметовтың, аудандық ардагерлер төрағасы Жұман Мықыбаевтың «Алғыс хаттары» тапсырылды.

ҚР Еңбек сіңірген қызметкері «Алаш-Прайд» спорт клубының төрағасы Ерболат Алядин мырза Әсет Көшербайұлын «Алаш-Прайд» орденімен марапаттаса, Қуат Дүйсебаевқа, Изимжан Тұрғановқа «Кемел Тоқаевтың» төсбелгі тақты.

Дәулетбек Жанботаев колледж директоры Қуат Дүйсебаевты, Әбілбек Айтақыновты Д. А. Қонаев атындағы «Мерей» орденімен, ҚР-

қатысқандарға, әнші - термешілік өнерімен көтеріңкі көңіл-күй сыйлады. Колледж директоры Қуат мырза бастаған ұжым кездесуге келген құрметті қонақтарға қазақтың шапанын жауып, құрмет-қошамет көрсетті.

Колледж ұстаздары мен студенттері қонақтармен бірге естелік суретке түсті. Кездесуді ұйымдастырған ардагер оқытушы Әсет аға мен Қуат мырзаға келген қонақтар риза көңілмен рахметтерін айтты. Танымал ағалардың сөйлеген сөздері, өмірлік тәжірибесі мен ақыл-кеңесі-студент жастарға үлгі мен өнеге...

Байсубанов Серік Алиасқарұлы, колледж директорының орынбасары, Шелек ауылы, Еңбекшіқазақ ауданы

Бүгінде ақпарат ағыны күн сайын қарыштап дамуда. Дәл сол ақпарат газырында ақпараттың салмағы бұрынғыдан да арта түсті. Күн сайын сан мыңдаған хабар таралып жатқан кезеңде ел сенетін сөзді сарапан, шындықтың шырағын сөндірмей келе жатқан мамандық иелері – журналистер. Өткен апта аталған сала мамандары кәсіби мерекесін атап өтті. Мереке қарсаңында Жетісу өңірінің қаламгерлері мен телеарна, радио және баспасөз саласының мамандарына құрмет көрсетілді.

ЖАҢА АҒАЛЫҚТЫҢ АРШЫЛАРЫ МАРАПАТТАЛДЫ

І. Жансүгіров атындағы Мәдениет сарайында өткен мерекелік жиын журналистердің еңбегін бағалауға арналды. Кәсіби мереке аясында, таңғы 8.30-дан бастап-ақ, Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінің Құрмет грамоталары мен Алғыс хаттары, сондай-ақ облыс әкімінің Құрмет грамоталары мен Алғыс хаттары көптеген медиа қызметкерлеріне табыс етілді. Сонымен қатар, 2 өңірлік журналистке пәтер кілттері табысталды. Облыстық «Жетісу» газетінің тілшісі Медет Жұмабаев пен «Жетісу» радиосының редакторы Сымбат Елебековаға іші жиназбен, тұрмыстық техникалармен жабдықталған пәтерлер жаңадан салынған тұрғын үйден берілді. Одан бөлек барша журналистер қауымына фуршет жасалды.

Басқосуда сөз алған облыс әкімі Бейбіт Исабаев ақпарат саласының қоғам өміріндегі айрықша рөлін атап өтті. Оның айтуынша, бүгінгі журналистика тек жаңалық жеткізумен ғана шектелмейді. Ол қоғамдық пікірді қалыптастырып, мемлекет пен халық арасындағы өзара сенімді нығайтуға қызмет етеді. Сондықтан кәсіби ұстаным мен объективтілік – әр журналистің басты қағидасы болып қала береді. Сонымен қатар, журналистер мен блогерлердің ара жігін ажырата сөйлегені барша жиылған БАҚ өкілдерінің қошеметіне ие болды.

– Бүгінде Жетісу облысында 43 бұқаралық ақпарат құралы жұмыс істейді. Бұл салада 300-ден астам маман еңбек етеді. Соңғы жылдары өңірлік медианың материалдық-техникалық мүмкіндігі едәуір жақсарды. «Жетісу» телеарнасы жаңа

студиямен және заманауи түсірілім құралдарымен толықтырылып, хабар тарату ауқымы кеңейді. Мұндай қолдаудың нәтижесінде телеарна республикалық «Тұмар» ұлттық телевизиялық сыйлығының бірнеше мәрте жеңімпазы атанып, өңірлік телевизияның әлеуетін дәлелдей білді. Сонымен қатар шығармашылық ұжым түсірген «Ұстаз» және «Оқылмаған хаттар» көркем фильмдері көрерменнің жоғары бағасына ие болды, – деп төмадады сөзін облыс әкімі.

Мерекелік жиынның басты бөлігінде Бейбіт Өксікбайұлы бірқатар сала өкілдерін марапаттады. Атап айтқанда, мемлекет басшысының Жарлығына сәйкес ардагер журналист Нүсіпбай Өбдірахымов «Құрмет» орденімен марапатталса, «Талдықорған» газетінің қызметкері Сәуле Мускенова «Шапағат» медалін иеленді. Сонымен бірге,

ақпарат саласының дамуына үлес қосып жүрген «Кербұлақ жұлдызы» газетінің тілшісі Дина Дүйсенбаева, «Жетісу» телеарнасының продюсері Мәулен Несіпбеков және «Сарқан» газетінің жауапты хатшысы Жақсылық Игіманов «Ақпарат саласының үздігі» төсбелгісімен марапатталды.

Марапат иелері атынан сөз сөйлеген журналистика ардагері Нүсіпбай Өбдірахымов қалам иелеріне жасалып жатқан қолдауға ризашылығын білдіріп, журналистердің қоғам алдындағы жауапкершілігі ешқашан өзгермейтінін айтты.

Іс-шараның маңызды бөлігі ретінде облыс әкімінің дәстүрлі «Құлагер» медиа сыйлығын табыстау рәсімі ерекше есте қалды. Биыл да түрлі жанрда қалам тербеп жүрген журналистер мен шығармашылық ұжым үздіктері анықталды. Баспасөз материалдары, телесюжеттер, фото-

журналистика, операторлық жұмыс, журналистік зерттеу және техникалық шеберлік бойынша үздік шыққан мамандарға арнайы статуеткалар мен ақшалай сертификаттар тапсырылды.

Атап айтқанда, «Жетісу» газетінің бөлім редакторы Күлжиган Тұрсынова «Үздік мақала» номинациясының, «Жетісу» телеарнасының журналисі Айгерім Көппаева «Үздік телесюжет», «Жетісу» газетінің фототілшісі Жұмабай Мұсабеков «Үздік фотосурет», «Еуразия» бірінші арнасының таспагері Берік Құлшанбаев «Үздік операторлық жұмыс», «Вестник Жетісу» газетінің тілшісі Наталья Денисова «Үздік журналистік зерттеу», «Жетісу» телеарнасының бейнеинженері Аманбол Қабимоллаев «Үздік техникалық редактор» номинацияларының жеңімпаздары атанды.

Арнайы номинациялар да өз иелерін тапты. «Ардагер журна-

лист» аталымы тәжірибелі қаламгер Бағдат Айтмұқаеваға берілсе, Бейсен Құранбек атындағы «Кәсіби шеберлігі үшін» сыйлығы журналист Мұрат Мұқашұлына табысталды. Ал «Үздік баспасөз қызметі» атағын Жетісу облысы Полиция департаментінің баспасөз қызметі жеңіп алып шығармашылық жұмысына қажетті заманауи техникалармен марапатталды. Кештің соңы мерекелік концертпен жалғасты.

Қорытындылай келе, қоғамның үнін жеткізуді өмірлік ұстанымына айналдырған журналистерге көрсетілген құрмет – сөз қадіріне берілген баға деп есептейміз. Ел мен жұрттың арасына алтын көпір болған қалам иелерінің өңбегі әрдайым жоғары бағаланып, олардың шығармашылық ізденісі жаңа белестерге бастай беретіні сөзсіз.

Суреттер әкімдік сайтынан алынды

ЖАҒАЖАЙДАҒЫ КӨҢІЛДІ КЕШ

Ақпараттың шынайылығы мен сөздің салмағы сынға түсетін бүгінгі кезеңде журналистің еңбегі бұрынғыдан да маңызды болып барады. Қоғамның тыныс-тіршілігін таразылап, ел мен билік арасындағы алтын көпірге айналған ақпарат саласы қызметкерлеріне құрмет көрсету – олардың жауапты еңбегіне берілген лайықты баға. Осы орайда Талдықорған қаласында Бұқаралық ақпарат құралдары қызметкерлерінің кәсіби мерекесіне арналған ерекше кездесу ұйымдастырылды.

Қалалық жағажай аумағында өткен мерекелік басқосуға республикалық, облыстық және жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдері, сала ардагерлері, жас журналистер, медиа мамандары мен блогерлер және

тұрғындар жиналды. Еркін форматта өткен шара шығармашылық орта өкілдерінің өзара пікір алмасып, кәсіби мерекені көтеріңкі көңіл күймен атап өтуіне мүмкіндік берді.

Журналистер қауымын кәсіби мерекесімен құттықтаған

Талдықорған қаласының әкімі Ернат Бәзіл бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы орнына тоқталып, ақпарат кеңістігінде адалдық пен жауапкершілікті басты ұстаным еткен журналистердің еңбегі әрдайым құрметке лайық екенін айтты. Сонымен қатар, өңірдің тыныс-тіршілігін елге танытудағы қалам иелерінің үлесін жоғары бағалады.

Мерекелік шара аясында ақпарат саласында жемісті еңбек етіп жүрген 60-қа жуық журналист, оператор, телеар-

идеялар мен қаламға қуат тіледі.

Қала басшысы бүгінгі медиа кеңістігінде дәстүрлі ақпарат құралдарымен қатар жаңа медианың да ықпалы артып келе жатқанын атап өтіп, қоғамдық мәселелерді көтеріп, тұрғындар мен жергілікті билік арасындағы байланысты нығайтуға атсалысып жүрген блогерлерге де алғыс білдірді. Сондай-ақ бірнеше блогерге алғыс хат та табыстады.

Мерекелік кеш концерттік бағдарламамен жалғасты. «Талдықорған әуендері» халықтық фольклорлық-этнографиялық өн-би ансамблінің өнері көпшілікке көтеріңкі көңіл күй сыйласа, кеш соңындағы 80, 90 және

2000 жылдардың танымал әндерінен құралған музыкалық бағдарлама мерекенің сәнін кіргізді.

Кәсіби мереке аясында ұйымдастырылған бұл тағылымды кездесу журналист еңбегінің қадірін айшықтап қана қоймай, ақпарат саласы өкілдерінің қоғамдағы беделі мен жауапкершілігінің жоғары екенін тағы бір мәрте көрсетті. Мерекелік көңіл күй сезіліп, БАҚ өкілдері қуанып қалды.

на және баспасөз қызметкерлері Талдықорған қаласы әкімінің Құрмет грамоталары мен Алғыс хаттарына ие болды. Бұл марапаттар олардың кәсіби шеберлігіне ғана емес, қоғам алдындағы жауапкершілігіне көрсетілген құрметтің белгісі болды.

Марапат иелері де жылы лебіздерін білдіріп, кәсіби еңбектің еленуі шығармашылық ізденіске жаңа серпін беретінін айтты. Олар әріптестеріне толайым табыс, тың

ҚАЖЫТАЙДЫҢ ҚАҒЫТПАЛАРЫ

«КЕШІКТІҢНЕГЕСЕН» ДЕГЕН ӘНДІ БІРІНШІ РЕТЕСТІГЕНІМДЕ ОРЫН-ДАУШЫДАН БҰРЫН ӘННІҢ ӘУЕНІНЕ ҚЫЗЫҒЫП, «СӨЗІН ЖАЗҒАН КІМ ЕКЕН?» – ДЕП, ОТЫРА ҚАЛЫП ҒАЛАМТОРДАН ІЗДЕДІМ. ӘНІ ДЕ, СӨЗІ ДЕ ҚАЖЫТАЙ ІЛИЯСТІКІ БОЛЫП ШЫҚТЫ.

Содан бастап Қажытай ақынның шығармашылығымен ептеп таныса бастадым. Оның өлеңдерін оқыған сайын ақындық табиғатынан бұрын айналасындағы өмір сатыларының қайбір кезеңін, адам табиғатындағы жақсылы-жаманды тұстарға келгендегі байқағыштығы, сатириктерге тән қағытпа шеберлігі сөз байлығының шексіздігін байқап, жалпы, Қажытай ақынның таза қазақи танымына қызықтым. Сөйтіп, оның қағытпаларын да оқып шықтым. Иван Крыловтың мысалдарынан кем түспейтін ақынның өмірлік сатираларына қоса оқырманымыз оның өмірдеректерін де оқып таныссын деген ниетпен ұсынып отырмыз.

Қажытай Ілиясұлы — дарынды ақын, атбегі, сазгер, сатирик, Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген қайраткері (2009), Халықаралық «Алаш» әдеби сыйлығының иегері (2013).

1939 жылы 21 маусымда Қытай Халық Республикасының Тарбағатай аймағындағы Дөрбілжін ауданында туған. 1959 жылы Шыңжаң Тіл институтының (педагогикалық) қытай тілі факультетін бітіріп, «Шыңжаң» газетінің редакциясында аудармашы, сол газеттің Іле, Тарбағатай аймағы меншікті тілшісі болып қызмет істеген. 1962 жылы Қазақстанға оралып, 1969 жылы Қазақ мемлекеттік университетінің журналистика факультетін бітірген. «Ара»-«Шмель» журналында, «Лениншіл жас» (қазіргі «Жас алаш») газетінде фельетонист, бөлім бастығы, Қазақ теледидарында аға редактор, Қазақ КСР Баспа, полиграфия және кітап саудасы істері жөніндегі мемлекеттік комитетінің Бас редакциясында, «Жазушы» баспасында редактор, «Азамат», «Астана», «Астана даусы» - «Голос Астаны» газеттерінде Бас редактор, ҚР ҰҒА-ның М.О.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтында аға ғылыми қызметкер болып қызмет атқарған. 21 ән мен 3 күйдің авторы. Қажытай ақын бойына біткен біртума дарынының арқасында «Алаш», «Сорос—Қазақстан» қорының және бірнеше республикалық жыр мүшәйраларының алты мәрте жүлдегері болды. Қ.Ілиясұлы қазақ поэзиясының дамуына сүбелі үлес қосты. Оның әр жылдарда жарық көрген «Қайран жастық», «Усойқы», «Маймылдың мәдениеті», «Қалақай қамшы», «Тасжарған» атты сатиралық және лирикалық өлең-мысалдары мен поэмаларының жинағы соның дәлелі.

ҚАЖЫТАЙДЫҢ ҚАҒЫТПАЛАРЫ

Қаскүнемді көргенде
Маскүнемді мәпелегің келеді.

Орынсыз сөз
Ожардан шығады.

Жікшіл жиналса,
Сұңғыланың тұғыры
Сұмпайыға бұйырады.

Озбырдың ізінен

Ойбай шығады.

Озбыр орға жығылса да
Жөнге жығылмайды.

Өзімшілдің ығында
Оңған адам жүрмейді.

Аярдың сырты – сыпайы,
Іші – тұрпайы.

Дәлдір көбейсе,
Данышпан далада қалады.

Алпыс жұлдыз біріксе,
Ай болмайды.
Алпыс кедей біріксе,
Бай болмайды.
Алпыс суайт біріксе,
Наным болмайды.
Алпыс ұры біріксе,
Малың болмайды.

Аяр арбаса,
Бүркітке де
Боқ шоқытады.

Бір мылжыңға билік тисе,
Отыз қыртқа орын бар.

Үйлеспейтін атақтан
Үкілі бөркім артық.

ИТТИҢ СЫНЫ (Абайша)

Шот маңдай, кетігі бар, шойын құлақ,
Ешкі бас, есек мойын, бөтен қабақ.
Аузы обыққан жымысқы, пайда жанды,
Ой – келте, сумаңдаған болса, шолақ.
Теке тіл, бұқа мұрын, темір тісті
Опасыз, өңі салқын, кебін түсті.
Оның дерті – сүйекті бөксесіне
Өлшеп жұтпай, шошынды «өкінішті!»
Атақты ұры ит екен түбін білсек,
Үйрендік иттігіне бұрын күлсек.
Екі көзі ішіп-жеп қарағанда
Жан түгіл, мал жуымас, айдап көрсек.
Бозбала әуліктіріп үргізгендей,
Терісін «ұнты» жасап кигізгендей.
Шаптығып, шапқан аттың құйрығына
Ауызын қалмайды әсте бір тигізбей!..

ЕЗДЕРДІҢ ІСІ БІТЕР МЕ?! (Махамбетше)

Есегіне жем салмай,
ештеңеге зер салмай,
Өрістері біреудің ешкісіне ен салмай,

Сүйеуші мығым болған соң,
сүйкенгеннен «енші» алмай,
Шын асылды жасытпай,
озғанның миын ашытпай,
Жүрген жерін сасытпай,
ездердің ісі бітер ме?!
Жалпақ елден жасқанбай,
жымқырмаса, ас болмай,
Екі күннің бірінде тілін шайнап,
мас болмай,
Ұлт рухын ұқпайтын, хас албасты
басқандай
Жұрттың қамын ойлаған жүйріктерге
қас болмай,
Жүректері тас болмай,
ездердің ісі бітер ме?!
Обалына қарамай, өшігіп көпке қарадай,
Кәдесіне жарамай,
жөні келсе, жұлқынып,
Жақсыға жала жамамай,
іштен туған озбырдай,
Төңірегін тоздырмай, ым қағып,
итақайына
Есегін аттан оздырмай,
ездердің ісі бітер ме?!
Мойынға мінген масылдай
мешкейлігі басылмай,
Зиянды зымияндықтың
тереңге кеткен тасындай...
Қай бұрышқа барса да,
өнердің өңін қашырмай,
Айналасын шулатып,
арамдығын асырмай
Ездердің ісі бітер ме ?!

ЕШКІНІҢ «ЭСТЕТИКАЛЫҚ КӨЗҚАРАСЫ»

Мүмкін ақ, мүмкін көк шыбыш,
Әйтеуір, сіздің ауылда жоқ шыбыш.
Жусанды жұлып, жуаға оттағанда,
Сонан соң түрегеп тұрып,
құмалақтағанда
Көтере алмағаны ма тоқтықты?
Қой байғұсқа
бекерден-бекер соқтықты:
– Сен әйтеуір қайдағыны тауып жүресің!
Ми қайнаған ыстықта да
Құйрығыңды жауып жүресің.

Біз сияқты самалға тосып,
Күнге қақтамайсың.
Расын айтқанда,
Тазалық сақтамайсың.
– Шыбыш, шырағым,
Өйтіп, бет алды ширықпа!
Сенікі менікінің қасында, құйрық
па?! Тұтамға толмайтын бірдеңенді
Тұштаңдатып, қызық көреді екенсің
Басқаның жанын кірлегенді...
– Мен, сені кемсітіп тұрғаным жоқ.
Айыбыңды айтып
Тершітіп тұрмын.
Сәл-пәл желдетсең,
Жау ала ма!?
Тыржалаңаш жүрген ғой,
Біз түгіл,
Адам-ата, Хауа-ана да.
– Ол кезде киім болды ма?
Тым құрыса, баспанасы жоқ,
Жағдайы қиын болды да,
Киетін ештеңе таба алмаған шығар?
Әйтеуір сенше абыройын ашпай,
Тері-терсек жамылып,
амалдаған шығар,
Менің құйрықты жауып жүруім –
жайына емес...
Осы күйі қалармын.
Ал сен жыл он екі ай
Ашып жүрсең де айып емес,

Өйткені солай жаралдың.
Әр нәрсенің реті бар,
Дұрыс-бұрысын айырарсың...
Жұрттың ішек-сілесі қатпай ма,
Саған ұқсап, құйрықты көкке қайырсам?!
– деп қой жарықтық шыбышты біраз
сілкіп алды.
Содан, міне, Осындай күлкі қалды.
Меніңше, ештеңе
Қалыбынан ары аспайды.
Ендеше, қой бекер таласпайды.
Өйткені шыбышқа еліктеп,
Жеңіл-желпі киіну –
Кейбір бикештерге де жараспайды.

ЖЫМҚЫРМА АҚЫҢҒА

Тапқандай таудан тегін ара балын,
Ойымның еншілепсің жарағанын.
Маңдай терім аузыма түсіп отыр,
Өртке кетіп қалғандай балаларым.
Кейпің келіп қылмысты тұл келінге,
Кездессем, қипақтайсың... білмедің бе?..
Бақытын басыңдағы жырымдаса,
Тіл шығып кетеді ғой кім де – кімге!
Жаңғыртып жаймағанмен

даңқымды елше,
Тұнық ем тынып жатқан салқын көлше.
Қызғанбасаң, қызығып лайлапсың,
Періште-ай, жолдан тайған
алтын көрсе!..

СПОРТ - ДЕНСАУЛЫҚ КЕПІЛІ

СЕМБЕК АБДРАХМАНОВ

«Алатау»

Талдықорған қаласында спорт ахуалының дамуы, жетістігі мен дайындық жүйесіне өту, т.с.с. сұрақтарға жауап іздеп, «Талдықорған қаласының дене шынықтыру және спорт бөлімі» ММ-сіне барып бас маман Сергеева Диана Қайратқызымен сұбхаттасудың сәті түскен еді.

- Қаланың спорт саласында айтарлықтай қандай өзгерістер мен мақсатты істер атқарылуда?

- 2024 жылдың сәуір айында Талдықорған қаласы әкімдігінің қолдауымен «Талдықорған қаласының дене шынықтыру және спорт бөлімі мемлекеттік мекемесі» жеке бөлім болып құрылып, өз қызметін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес жүзеге асыруда.

Бөлімнің негізгі мақсаты – Талдықорған қаласының аумағында дене шынықтыру және спорт саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру, бұқаралық спортты дамыту, тұрғындарды дене шынықтырумен және спортпен жүйелі түрде айналысуға тарту, салауатты өмір салтын қалыптастыруға ықпал ету, сондай-ақ спорт саласындағы мемлекеттік қызметтердің сапалы көрсетілуін қамтамасыз ету.

Бөлім құрылған сәттен бастап қала тұрғындарының спортпен тұрақты айналысуына қолайлы жағдай жасауға және бұқаралық спортты дамытуға бағытталған жүйелі жұмыстар жүргізілуде. Осы мақсатта балалар, жастар, студенттер, мемлекеттік қызметшілер, еңбек ұжымдары, әскери қызметшілер, ардагерлер және қала тұрғындарының басқа да санаттары арасында түрлі спорттық-бұқаралық іс-шаралар тұрақты түрде ұйымдастырылып келеді.

Талдықорған қаласының дене шынықтыру және спорт бөлімі мемлекеттік мекемесі 2024–2026 жылдар аралығында бұқаралық спортты дамыту, салауатты өмір салтын насихаттау және қала тұрғындарын спортпен тұрақты шұғылдануға тарту бағытында бірқатар спорттық-бұқаралық іс-шаралар ұйымдастырып, өткізді.

2024 жылы қала көлемінде 135 спорттық-бұқаралық іс-шара өткізіліп, 14 мыңнан астам адам қатысты.

2025 жылы бұқаралық спортты дамыту және насихаттау мақсатында 253 спорттық шара ұйымдастырылып, оларға 15 000-нан астам қала тұрғыны қатысты.

2026 жылы да осы мақсаттағы жұмыстар жүргізілуде. Жыл басынан бері 80-нен астам спорттық-бұқаралық іс-шара ұйымдастырылып, оларға 8 000-нан астам қала тұрғыны қатысты.

Негізгі іс-шаралар:

Талдықорған қаласында әуесқой спортты дамыту мақсатында қысқы маусымда волейболдан және футболдан бірқатар ашық чемпионаттар өткізілді. Әуесқой командалар арасында волейболдан қысқы ашық біріншілік ұйымдастырылып, оған 250-ге жуық спортшы қатысты.

Кеңес әскерінің Ауғанстаннан шығарылғанына арналған ардагерлер арасында шағын футболдан турнир өткізіліп, 30-дан астам ардагер спортшы бақ сынады.

Талдықорған гарнизоны әскери бөлімдері арасында рейтингтік спартакиада жарыстары жалғасын тауып, волейболдан және шаңғы жарысынан турнирлер ұйымдастырылды. Жарыстарға 8 әскери бөлімнің командалары қатысып, әскери қызметшілер арасында салауатты өмір салтын насихаттауға үлес қосты.

- Жастарды спортқа баулу мақсатында тәжірибесі мол ардагер спортшылармен қарым-қатынас жұмысы қалай дамуда?

- Жастарды спортқа баулу және тәжірибе алмасу мақсатында спорт ардагерлерімен ашық форматтағы кездесу ұйымдастырылып, ардагер спортшылар жастармен тәжірибелерімен бөлісті.

Ересектер арасында халықаралық деңгейдегі «TALDYQORGAN CUP» футбол турнирі өткізілді. Турнирге Қазақстанның бірнеше өңірінен және Қырғыз Республикасынан келген 16 команда қатысып, жалпы жүлде қоры 4 миллион теңгені құрады.

Үстел теннисінен ашық лига ұйымдастырылып, жарысқа қаланың 100-ден астам спортшысы қатысты. Лига аясында бірнеше кезең өткізіліп, спортшылар арасында тартысты кездесулер өтті.

СПОРТ – ДЕНСАУЛЫҚ КЕПІЛІ, ОНЫҢ АДАМ ӨМІРІНДЕГІ МАҢЫЗЫ - ДЕНЕ КҮШІН ДАМЫТЫП ҚАНА ҚОЙМАЙ, АДАМНЫҢ МІНЕЗ-ҚҰЛҚЫН ДА ҚАЛЫПТАСТЫРЫП, ТӘРТІПКЕ, ТӨЗІМДІЛІККЕ ЖӘНЕ МАҚСАТҚА ЖЕТУГЕ ҮЙРЕТЕДІ. ҚАЗІРГІ ЗАМАНДА СПОРТ САЛАУАТТЫ ӨМІР САЛТЫНЫҢ НЕГІЗГІ БӨЛІГІНЕ АЙНАЛҒАНЫНА ЕШКІМ ТАҢҚАЛМАЙДЫ.

Балалар мен жасөспірімдер арасында тоғызқұмалақтан Талдықорған қаласының біріншілігі өткізілді. Аталған жарыс ұлттық спорт түрлерін дамытуға және жасөспірімдердің логикалық ойлау қабілеттерін арттыруға бағытталды.

Айта кетерлігі, спорттық шаралардан әйелдер қауымы да құралақан қалған жоқ. Мысалы, Халықаралық әйелдер күніне орай бильярд спортынан Талдықорған қаласының ашық турнирі және әйелдер арасында волейболдан ашық чемпионат өткізілді. Жарыстарға қаланың үздік спортшылары мен командалары қатысты.

Жасөспірімдер арасында дзюдодан ашық турнир ұйымдастырылып, оған 800-ге жуық жас спортшы қатысып, өз шеберліктерін көрсетті.

Мектеп мұз айдындарын Pickleball спортына бейімдеу жобасы аясында мұғалімдерге

арналған арнайы шеберлік сабағы өткізілді. Жоба жаңа спорт түрін дамытуға және білім беру ұйымдарында бұқаралық спортты кеңінен енгізуге бағытталған.

Ұлттық спорт күні аясында білім беру ұйымдарында ұлттық ойындардан жарыстар мен көрсетілімдер өткізіліп, оқушылар арасында ұлттық спорт түрлері кеңінен насихатталды.

Кикбоксингтен Талдықорған қаласының ашық біріншілігі ұйымдастырылып, жарысқа 200-ден астам спортшы қатысты.

Наурыз мерекесі аясында дәстүрлі «Талдықорған барысы» турнирі өткізілді. Турнирге 30-дан астам палуан қатысып, жеңімпаздар арнайы белдіктермен және ақшалай сертификаттармен марапатталды.

Оқушылар арасында таңғы жаттығулар ұйымдастырылып, салауатты өмір салтын

қалыптастыруға бағытталған іс-шаралар өткізілді. Сонымен қатар, белгілі спортшылармен кездесулер ұйымдастырылып, жастарға мотивациялық бағыттағы әңгімелер айтылды.

- Салауаттылық бағытта және елжандылық бағытта қандай спорттық іс-шаралар бар деп айта аласыз?

- «Спорт есірткіге қарсы» ұранымен жалпы қалалық жүгіру акциясы ұйымдастырылып, оған 100-ге жуық қала тұрғыны қатысты.

Әскери-патриоттық тәрбиені дамыту мақсатында «SPORT FEST» әскери-патриоттық жарысы өткізілді. Жарыс қорытындысы бойынша қала мектептерінің командалары өзара бақ сынап, үздіктер анықталды.

Балалар мен жасөспірімдер футболын дамыту мақсатында ұйымдастырылатын дәстүрлі «Былғары доп» футбол турниріне жалпы саны 118 команда қатысуға өтінім білдірді. Жарыстың жалпы жүлде қоры 3 280 000 теңгені құрайды. Турнир 4 жас ерекшелік санаты бойынша өткізіліп, жеңімпаздар мен үздік ойыншылар арнайы марапаттарға ие болады.

- Мектеп оқушыларын спортқа бейімдеудің қандай жолдары бар?

- Айта кетсек, Талдықорған қаласында 30 жалпы білім беретін мектеп жұмыс істейді. Оқушыларды бұқаралық спортқа тарту, салауатты өмір салтын қалыптастыру және олардың спорттық қабілеттерін дамыту мақсатында барлық мектептерде тегін спорт секциялары мен үйірмелері ұйымдастырылған.

Әрбір мектепте спорттың түрлері бойынша үйірмелер тұрақты түрде жұмыс істейді. Атап айтқанда, футбол, волейбол, баскетбол, үстел теннисі, шахмат, тоғызқұмалақ, жеңіл атлетика, қазақ күресі және басқа да спорт түрлері бойынша жаттығулар өткізіледі. Бұл үйірмелер оқушылардың дене дайындығын нығайтуға, спортқа деген қызығушылығын арттыруға, талантты балаларды анықтап, оларды кәсіби спортқа бағыттауға мүмкіндік береді.

Мектептердегі спорт үйірмелерінің жүйелі жұмысы нәтижесінде оқушылар қалалық, облыстық және республикалық деңгейдегі жарыстарға белсенді қатысып, жоғары нәтижелерге қол жеткізуде.

Жалпы, өткізілген іс-шаралар Талдықорған қаласында бұқаралық спортты дамытуға, тұрғындардың дене белсенділігін арттыруға, жастарды спортқа баулуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға бағытталған маңызды жұмыстардың нәтижесін көрсетеді.

- Сіздер жоспарлаған 2024-2026 жылдар аралығында спортпен айналысатындар саны артты ма?

- 2024–2026 жылдар аралығында Талдықорған қаласында өткізілген спорттық іс-шаралар нәтижесінде бұқаралық спортпен жүйелі айналысатын тұрғындар саны артты, жастардың спортқа қызығушылығы күшейді, ұлттық спорт түрлерінің дамуына жаңа серпін берілді және "халықаралық деңгейдегі жарыстар ұйымдастыру тәжірибесі қалыптасты" деп айта аламыз.

Өйткені, жоғарыда айтып өткеніміздей, 2024 жылы 135 шараға 14000- нан астам адам, 2025 жылы 253 спорттық шараға 15000 нан астам адам қатысты. 2026 жылы бүгінгі күнге дейін 80-нен астам спорттық шараға 8000 -нан астам адам қатысты. Жылдың аяғына дейін бұл цифр екі еседен асып түсуі әбден мүмкін.

Алдағы кезеңде спорттық инфрақұрылымды жетілдіру, халықаралық жарыстар санын көбейту, цифрлық спорт жобаларын енгізу және халықтың барлық санатын бұқаралық спортпен қамту бағытындағы жұмыстар жалғасатын болады.

АВТОРДАН: Дейтұрғанмен, қазіргі кездегі «Дамубала кз». арнайы порталына тіркеле алмай, 4 пен 17 жас арасындағы оқушы балаларын тегін үйірмелерге жаздыра алмай жүрген ата-аналар көп. Қалалық әкімдіктің спорт бөлімі мемлекеттің осы бағыттағы саясатын орындауда қалалықтарға қандай көмек көрсете алады? Жақсы порталдың қолжетімділігі көп ата-анаға түсініксіз. Дамубала.кз. порталының қолжетімділігін анықтап түсіндіріп беру мүмкіндігі бола ма?

Бейсенбі - Четверг, 9 шілде

ХАБАР

05.00,01.00 ҚР Өнұраны
05.00 «Әке бақыты»
05.45 «Маңдай тер»
06.45 «Арқада салған ән қандай» Роза Өлқожаның концерті
08.00 Cover show
10.00 «Келінжан»
13.00 Ойнайқ
14.00 «Барбоскины»
15.00 «Әзекті»
15.30 «Райское место»
19.00 Новости
19.30 Жаңалықтар
20.00 Кино «Тракторшының махаббаты»
21.00 «Ар алдында»
23.00 «Елімнің еркесі мен боламын» Тамара Асардың концерті

ЕВРАЗИЯ

06.00 «Паутина»
07.15 «Жаңалықтар»
07.25 «Көреміз шоу»
08.25 «Новости»
08.40 «Принс Сибирии»
09.45 «Жаңалықтар»
09.55 «Там где не бывает снега»
11.00 «Новости»
11.15 «Жить здорово»
12.20«Давай поженимся»
13.20 «Модный приговор»
14.10 «Жаңалықтар»
14.25 «Новости»
14.30 Qoslike
18.00 «Басты жаңалықтар»
19.00 Көреміз шоу
20.00 «Главные новости»
20.35 «Улицы разбитых фонарей-16»
01.10 «Главные новости»
01.50 «Между нами химия»
03.05 «Басты жаңалықтар»
03.45 «Паутина»

КТК

07.00 ҚР Өнұраны
07.05 Кешкі жаңалықтар (қайталау)
07.30 «әнім сен едің»
08.20 «Тоғжан» отандық телехикая
10.00 Вечерние новости
10.30 «Последнее лето».
12.20 «Отдай мою мечту»
14.30 «Гадалка»
16.30 «Спасти Веру»
18.30 сериал «Рамо»
20.30 Кешкі жаңалықтар
21.00 Вечерние новости
21.30 сериал «Гадалка»
23.30 сериал «Отдай мою мечту»
01.30 сериал «Спасти Веру»
03.00 «Последнее лето»
04.30 «Тоғжан»(қайталау)
06.05 Кешкі жаңалықтар (қайталау)

ЖЕТІСУ

07.05 «Конституция әліппесі»
07.10 «Әсем әуен»
07.25 «Азбука Конституции»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.30 Жаңалықтар
09.55 «Конституция әліппесі»
10.00 Новости
10.25 Халықтық конституция

Жексенбі - Воскресенье, 12 шілде

ХАБАР

05.00, 01.00 – ҚР Өнұраны
05.00 – «Әке бақыты»
05.45 – «Маңдай тер»
06.45 – Концерт
08.00 – «Cover show»
09.40 – «Азамат» интеллектуалдық шоуы
10.45 – К/ф «В ПОГОНЕ ЗА СЧАСТЬЕМ»
13.00 – Приключения «КРОЛИК ПИТЕР-2»
14.20 – Т/х «КЕЛІНЖАН»
14.40 – «Жат ағым жетегінде» деректі фильмі
19.00 – «7 күн»
19.40 – «Глобальные события»
20.00 – «Қызық times»
21.15 – К/ф «ИСПАНСКИЙ АНГЛИЙСКИЙ»
23.45 – «Дүлдүлдер дүбірі»

ЕВРАЗИЯ

06.00 – «ҚАЙМАҚ»
06.40 – «П@УТИНА»

Жұма - Пятница, 10 шілде

ХАБАР

05.00, 01.00 – ҚР Өнұраны
05.00 – «Әке бақыты»
05.45 – «Маңдай тер»
06.45 – «Елімнің бір еркесі мен боламын». Тамара Асардың концерті
08.00 – «Cover show»
10.00 – Т/х «КЕЛІНЖАН»
13.00 – «OynaIQ»
14.00 – М/с «Барбоскины»
15.30 – Сериал «РАЙСКОЕ МЕСТО»
19.00 – Новости
19.30 – Жаңалықтар
20.00 – Т/х «ТРАКТОРШЫНЫҢ МАХАББАТЫ»
21.00 – Т/х «АР АЛДЫНДА»
22.00 – «Қоғам пікірі» саяси ток-шоуы
23.00 – «Жұлдызым». Мадина Сәдуақасованың концерті

ЕВРАЗИЯ

06.00 – «П@УТИНА»
07.15 – «ЖАҢАЛЫҚТАР»
07.25 – «KOREMIZ-SHOW»
08.25 – «НОВОСТИ»
08.40 – Сериал «ПРИНЦ СИ-БИРИ»
09.45 – «ЖАҢАЛЫҚТАР»
09.55 – Сериал «ТАМ, ГДЕ НЕ БЫВАЕТ СНЕГА»
11.00 – «НОВОСТИ»
11.15 – «ЖИТЬ ЗДОРОВО»
12.20 – «ДАВАЙ ПОЖЕНИМ-СЯ!»
13.20 – «МОДНЫЙ ПРИГОВОР»
14.10 – «ЖАҢАЛЫҚТАР»
14.25 – «НОВОСТИ»
14.30 – «QOSLIKE»
18.30 – «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
19.00 – «KOREMIZ-SHOW»
20.00 – «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
20.30 – «ПОЛЕ ЧУДЕС»
22.00 – Сериал «ТАЕЖНЫЙ ДЕТЕКТИВ-4. ЖИВАЯ ВОДА»
02.30 – «БАСТЫ ЖАҢАЛЫҚТАР»
03.00 – Сериал «ПАДЕНИЕ ОРДЕНА»
03.45 – «П@УТИНА»

КТК

07.00 – ҚР Өнұраны
07.05 – КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР (қайталау)
07.30 – «ӘНІМ СЕН ЕДІҢ», ойын-сауық
08.20 – «ТОҒЖАН», отандық т/х
10.00 – ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
10.30 – Сериал «ПОСЛЕДНЕЕ ЛЕТО»
12.20 – Сериал «ОТДАЙ МОЮ МЕЧТУ»
14.30 – Сериал «ГАДАЛКА»
16.30 – Сериал «СПАСТИ ВЕРУ»
18.30 – Сериал «РАМО»
20.30 – КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР
21.00 – ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
21.30 «ЧЕСТНАЯ ИГРА», мелодрама
00.50 – Сериал «СПАСТИ ВЕРУ»
02.20 – Сериал «ПОСЛЕДНЕЕ ЛЕТО»
03.50 – «ТОҒЖАН», т/х (қайталау)
05.20 – «ӘНІМ СЕН ЕДІҢ», ойын-сауық (қайталау)
06.05 – КЕШКІ ЖАҢАЛЫҚТАР (қайталау)

ЖЕТІСУ

07.05 «Конституция әліппесі»
07.10 «Әсем әуен»
07.25 «Азбука Конституции»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.30 Жаңалықтар
09.55 «Конституция әліппесі»
10.00 Новости

ЧУКУРОВА»
17.30 – Сериал «ВСПОМНИТЬ СЕБЯ»
21.00 – К/ф «БРАТ ИЛИ БРАК-3»
23.00 – «БЫЛО ДЕЛО», документальный детектив
01.00 – «РЕАЛЬНАЯ МИСТИКА», реалити-шоу
02.50 – Куандық Рахымның ән кеші, концерт (қайталау)
04.50 – «ӘНІМ СЕН ЕДІҢ», ойын-сауық (қайталау)

ЖЕТІСУ

07.05 «Конституция әліппесі»
07.10 «Әсем әуен»
08.55 «Азбука Конституции»
09.00 «Апта»
09.45 «Конституция әліппесі»
10.00 «Апта»
10.50 «Еркін қозғалыс»
11.10 «Шашу»
11.45 «Жаңа конституция»
11.50 «Еркін қозғалыс»
12.00 «DARA LINE»

ЖЕТІСУ

07.05 «Конституция әліппесі»
07.10 «Әсем әуен»
08.55 «Азбука Конституции»
09.00 «Апта»
09.45 «Конституция әліппесі»
10.00 «Апта»
10.50 «Еркін қозғалыс»
11.10 «Шашу»
11.45 «Жаңа конституция»
11.50 «Еркін қозғалыс»
12.00 «DARA LINE»

10.25 Халықтық конституция
10.35 «Әсем әуен»
10.50 «Еркін қозғалыс»
11.10 «Азбука Конституции»
11.15 «Әсем әуен»
11.45 «Жаңа конституция»
11.50 «Еркін қозғалыс»
12.00 «Әу» де
12.50 «Конституция әліппесі»
13.00 «19 регион»
13.35 «Жаңа конституция»
13.40 «Әсем әуен»
14.20 Халықтық конституция
14.30 «Таза мекен»
14.57 «Азбука Конституции»
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.15 «Жаңа конституция»
15.20 «Әсем әуен»
15.50 «Конституция әліппесі»
16.00 Новости/прямой эфир
16.15 «Жаңа конституция»
16.20 К/ф «Қожайынның балалары»
17.00 «Бір шәугім шай»
17.30 «Айтыс»
17.50 Халықтық конституция
18.00 «Мақсатына жеткендер»
18.35 «Конституция әліппесі»
18.30 «Жетісу әуендері»
19.00 «Жетісу жақұты»
19.35 «102» сообщает
19.50 «Азбука Конституции»
20.00 «Әсем әуен»
20.05 Д/ф «Ғалымның хаты»
20.30 Қорытынды жаңалықтар
20.55 «Конституция әліппесі»
21.00 Д/ф «Бауырластық»
21.20 «Жаңа конституция»
21.30 Итоговые новости
22.00 «Спорт-time»
22.25 Халықтық конституция
22.40 «Әсем әуен»
23.10 «Біздің толқын»

31 КАНАЛ

05.58 – ҚР Өнұраны
06.00, 04.00 – «Әзіл студио» ойын-сауық
06.30, 05.20 – «Ризамын» ойын-сауық
07.00, 20.00 – Информбюро (рус., қаз.)
08.00, 01.50 – «31 әзіл» ойын-сауық
09.00 – М/с «Губка Боб»
09.30 – М/с «Пингвины Мадагаскара»
10.20 – М/с «Кунг-фу Панда»
11.10 – М/с «Три богатыря: Ход конем»
12.40 – Х/ф «ЛЕГЕНДА ЗОРРО»
15.20 – Х/ф «ДОСПЕХИ БОГА-2»
17.30 – Х/ф «ДОСПЕХИ БОГА-3: МИССИЯ ЗОДИАК»
21.00 – Х/ф «КОД ДА ВИНЧИ»
00.00 – Х/ф «ОБИТЕЛЬ ЗЛА: РАККУН-СИТИ»
02.40 – «Time Vine» ойын-сауық
03.00 – «TikTok show» ойын-сауық
03.20, 05.00 – «What's up?» ойын-сауық
04.20 – «1001 Әзіл» ойын-сауық
04.30 – Телевикторина «BALA BATTLE»

7 КАНАЛ

06.00, 05.50 – Өнұран
06.02 – Т/х «ТОЙХАНА»
06.22 – Т/х «АУЫЛ МҰҒАЛІМІ»
07.10, 23.00 – Телехикая «ҮЗІЛГЕН ЖАПЫРАҚТАР»
08.00 – Т/х «ЖЕТІМДЕР»
10.00, 00.00 – Т/х «ТӘУІП ХО ЖУН»
11.20, 17.00, 18.30, 02.00 – Т/с
12.40 – «Жұлдыздар шеруі»
13.30 – Т/х «ҚАЙСАР ЖҮРЕК»
15.00 – Көркем фильм
18.00 – ЖАҢАЛЫҚТАР. ТІКЕЛЕЙ ЭФИР
19.30 – НОВОСТИ. ПРЯМОЙ ЭФИР
20.00 – Сериал «ЖАР-ПТИЦЫ»
22.00 – Сериал «ДАЛЕКИЙ ГОРОД»
01.10, 05.00 – Жаңалықтар
01.35, 05.25 – Новости
04.50 – «Гүл-гүл шоу»

12.50 «Конституция әліппесі»
13.00 «Әсем әуен»
13.35 «Жаңа конституция»
13.40 «Дала сыры»
14.00 «Келін BATTLE»
16.15 «Әсем әуен»
16.40 «Жаңа конституция»
16.40 Д/ф «Культура чистоты»
17.00 «Әсем әуен»
17.35 «Агро аймақ»
17.50 Халықтық конституция
18.00 «Единый народ»
18.25 «Конституция әліппесі»
18.30 «Жетісу әуендері»
19.30 «Арнайы репортаж»
19.50 «Азбука Конституции»
20.00 «Бір шәугім шай»
20.35 «Әсем әуен»
20.55 «Конституция әліппесі»
21.00 «Үгәгәй melody»
21.45 «Жаңа конституция»
22.00 «Әсем әуен»
22.25 Халықтық конституция
22.30 Д/ф «Fake You»
23.00 «Әсем әуен»

Сенбі - Суббота, 11 шілде

ХАБАР

05.00, 01.00 – ҚР Өнұраны
05.00 – «Әке бақыты»
05.45 – «Маңдай тер»
06.45 – «Жұлдызым». Мадина Сәдуақасованың концерті
08.00, 20.00 – «Cover show»
10.00 – М/ф «Белка и Стрелка: Карibsкая тайна»
11.15 – М/с «Барбоскины»
12.00 – Кино «Батыр из прошлого»
14.00 – «XXI ғасыр көшбасшысы»
15.15 – «Қызық times»
16.30 – Т/х «КЕЛІНЖАН»
19.00 – «7 күн»
19.40 – «Жұмыр жер»
22.00 – К/ф «В ПОГОНЕ ЗА СЧАСТЬЕМ»
00.00 – «Дүлдүлдер дүбірі»

ЕВРАЗИЯ

06.00 – «ҚАЙМАҚ»
06.35 – «ГЛАВНЫЕ НОВОСТИ»
07.05 – Сериал «ДЕЛА ЖИТЕЙСКИЕ-3»
11.05 – «ПОЛЕ ЧУДЕС»
12.40 – Әбілмансұр Серіков, Гүлбахрам Байбосынова «АУЫЛ МҰҒАЛІМІ» телехикаясында
15.00 – «QOSLIKE»
17.45 – Дариға Бадыкова, Олжас Абай, Шамшағұл Мендиярова, Ержан Түсупов «ЫСТЫҚ ҰЯ» фильмінде
20.05 – «АРАЛ ҚАЙТА ОРАЛҒАН ҮМІТ»
20.30 – Сериал «СИЛЬНАЯ ЖЕНЩИНА»
01.05 – К/ф «ГОРЬКО»
03.20 – Сериал «ПАДЕНИЕ ОРДЕНА»
04.00 – «ҚАЙМАҚ»

КТК

07.00 – ҚР Өнұраны
07.05 – «ӘНІМ СЕН ЕДІҢ», ойын-сауық
08.20 – «БЫЛО ДЕЛО», документальный детектив
10.00 – ВЕЧЕРНИЕ НОВОСТИ
10.30 – «ҚАЗАҚТЫҢ ЖІГІТТЕРІ». Ернар Айдардың ән кеші
13.30 – Сериал «ОДНАЖДЫ В ЧУКУРОВА»
17.30 – «ЧЕСТНАЯ ИГРА», мелодрама
21.00 – Сериал «ВСПОМНИТЬ СЕБЯ»
00.40 – «БЫЛО ДЕЛО», документальный детектив
02.30 – «ҚАЗАҚТЫҢ ЖІГІТТЕРІ». Ернар Айдардың ән кеші (қайталау)
04.50 – «ӘНІМ СЕН ЕДІҢ», ойын-сауық (қайталау)

ЖЕТІСУ

07.05 «Конституция әліппесі»
07.10 «Әсем әуен»
07.25 «Азбука Конституции»
07.30 «Таңжарық»
09.30 Жаңалықтар
09.55 «Конституция әліппесі»
10.00 Новости
10.25 Халықтық конституция
10.35 «Әсем әуен»
10.50 «Еркін қозғалыс»
11.10 «Азбука Конституции»
11.15 «Әсем әуен»
11.45 «Жаңа конституция»
11.50 «Еркін қозғалыс»
12.00 «Біздің толқын»

31 КАНАЛ

05.58 – ҚР Өнұраны
06.00, 05.00 – «Әзіл студио» ойын-сауық
07.00, 02.00 – «31 әзіл» ойын-сауық
08.00 – «Тәтті шоу» ойын-сауық
08.30 – М/с «Губка Боб»
08.50 – М/с «Кунг-фу Панда»
09.20 – Кулинарная программа «Готовим с Адель»
10.00 – Телевикторина «TeleBingo»
10.30 – «Күліп Al!» ойын-сауық
11.00 – «Саумал»
11.20, 03.00 – «TikTok show» ойын-сауық
11.30 – «Тұсаукесер!». «Жауап бер» интеллектуалды телеойыны
12.30 – М/ф «Три богатыря на дальних берегах»
14.00 – М/ф «Три богатыря: Ход конем»
15.30 – Арнольд Шварценеггер в фэнтези «ТАЙНА ПЕЧАТИ ДРАКОНА»

12.50 «Конституция әліппесі»
13.00 «Мақсатына жеткендер»
13.35 «Жаңа конституция»
13.35 «Әсем әуен»
14.00 «Жетісу жақұты»
14.20 Халықтық конституция
14.35 «102» сообщает
14.57 «Азбука Конституции»
15.00 «Аман болайық»
15.35 «Әсем әуен»
16.30 «Жаңа конституция»
16.40 Д/ф «Ел жақта»
17.00 «Әсем әуен»
17.35 «Ауылдан адам көшкенмен...»
17.50 Халықтық конституция
18.00 «Абадан»
18.20 «Тарихнама» / Хандар
18.30 «Әсем әуен»
19.00 «Әу» де
19.50 «Азбука Конституции»
20.00 «Дала сыры»
20.15 «Әсем әуен»
20.30 «Апта»
21.20 «Жаңа конституция»
21.30 «Апта»
22.25 Халықтық конституция
22.30 Д/ф «Бағбан»
23.00 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

05.58 – ҚР Өнұраны
06.00, 04.40 – «Әзіл студио» ойын-сауық
07.00, 10.40 – «Күліп Al!» ойын-сауық
07.30 – «Тәтті шоу» ойын-сауық
08.30 – М/с «Губка Боб»
09.30 – М/с «Пингвины Мадагаскара»
10.00 – Кулинарная программа «Готовим с Адель»
11.00 – «Саумал»
11.20 – «TikTok show» ойын-сауық
11.30 – «Тұсаукесер!». «Жауап бер» интеллектуалды телеойыны
12.30 – К/ф «МАЛЕНЬКИЙ СВИДЕТЕЛЬ»
15.30 – М/ф «Три богатыря и Шамаханская царица»
17.00 – М/ф «Три богатыря на дальних берегах»
18.30 – Кино. Арнольд Шварценеггер, Джеки Чан в фэнтези «ТАЙНА ПЕЧАТИ ДРАКОНА»
21.00 – К/ф «ЧЕЛОВЕК-ПАУК: ВОЗВРАЩЕНИЕ ДОМОЙ»
23.40 – Кино. Джеймс Пьюрфой в фэнтезийном боевике «СО-ЛОМОН КЕЙН»
01.20 – «31 әзіл» ойын-сауық
03.30 – «Time Vine» ойын-сауық
04.00 – «Тамаша Live» ойын-сауық
05.00 – «1001 Әзіл» ойын-сауық
05.10 – Телевикторина «BALA BATTLE»
05.30 – «What's up?» ойын-сауық

7 КАНАЛ

06.00, 05.50 – Өнұран
06.02 – «Әзілің жарасса»
07.10, 23.00 – Т/х «ҮЗІЛГЕН ЖАПЫРАҚТАР»
08.00 – Т/х «ЖЕТІМДЕР»
09.50, 18.00, 02.40 – Телесериал
13.30 – «АМАН БОЛ»
14.50 – «ЖЕТІНШІ СТУДИЯ». Қоғамдық-саяси
16.10 – Көркем фильм
20.00 – Сериал «ЖАР-ПТИЦЫ»
22.00 – Сериал «ДАЛЕКИЙ ГОРОД»
00.10 – «Шымкент шоу»
05.30 – «Гүл-гүл шоу»

18.00 – К/ф «ЧЕЛОВЕК-ПАУК: ВОЗВРАЩЕНИЕ ДОМОЙ»
20.40 – К/ф «007: КООРДИНАТЫ „СКАЙФолл“»
23.30 – К/ф «КОД ДА ВИНЧИ»
03.30 – «Time Vine» ойын-сауық
03.50 – «1001 Әзіл» ойын-сауық
04.00 – Телевикторина «BALA BATTLE»

7 КАНАЛ

06.00, 05.50 – Өнұран
06.02 – «Әзілің жарасса»
07.10, 23.00 – Т/х «ҮЗІЛГЕН ЖАПЫРАҚТАР»
08.00 – Т/х «ЖЕТІМДЕР»
09.50, 18.10, 02.40 – Телесериал
13.30 – «АМАН БОЛ»
14.50 – «ЖЕТІНШІ СТУДИЯ». Қоғамдық-саяси
16.10 – К/ф
20.00 – Сериал «ЖАР-ПТИЦЫ»
22.00 – Сериал «ДАЛЕКИЙ ГОРОД»
00.10 – «Шымкент шоу»
05.30 – «Гүл-гүл шоу»

ӘҢГІМЕ

ӨЗЕКТІ ӨРТЕГЕН ӨКІНІШ

Габдул-Сәбит Юсупов
журналист-жазушы, Кемел
Тоқаев атындағы детектив жанры
конкурстарының бірнеше
дүркін жүлдегері,
Қаратал ауданының құрметті
азаматы
Алматы қаласы

...Сіз біздің үйді білесіз ғой? Білесіз! Білесіз! Білмеуіңіз мүмкін емес... Айнадай жарқырап жатқан Айнакөл аймағының Большевик ауылы мен Қызыл ту аталатын ат төбеліндей ғана шағын ауылдың ортасын қақ жарып, ұзатылған қызының үйіне қонаққа келген құданың шіреніп, міндетсіне жатқан жатысындай, ұзыннан сұлай созылған жырадан жоғары көтерілесіз. Әрі қарай сұр жыланша ирелеңдеген жалғыз аяқ жолмен сәл жүрсеніз, оң жағыңызда кішкентай ғана тоқал там бар. Есіңізге түсті ме? Е, бәсе...!

Сол менің үйім ғой. Өзі аласа, шатырсыз, ескі тоқал там деп көз алдыңызға елестетіп, менсінбей тұрсыз ба? Тіпті де олай емес! Мен үшін сол үйден жарық, сол жатақ тамнан жылы, сол үйден еңселі үй жоқ. Кейіннен қаншама зәулім үйлерде тұрсам да, маған дәл сол тоқал тамдай сәулетті де, әдемі, жаныма жақын және көзіме оттай ыстық боп басылатын үй болған емес. Өйткені, менің бақытты, балдай тәтті балалық шағым сол үйде өтті. Міне, осы ауылдың қою қара шаңын толарсақтан кеше шапқылып жүріп, сол үйде есейіп, алғаш мектеп табалдырығын аттадым.

«Біз, Ильичтің ұрпағымыз, Ұлы Сталин қызымыз. Мойнымызда галстук бар, Қолда қызыл туымыз» - деп әндете шырқап (есейген кезімде ойлап отырсам, сол әнді орыстың «По долинам и по взгорьям» деген әннің сазына салып айтқан екенбіз), алтын ұя - мектепке «тарыдай болып кіріп, таудай болып» шыққанмын. Анам айтпақшы, «бақандай ел қорғайтын азамат» болып әскерге аттанғанмын. Тәп-тәпел, тұр-түсі жағал сары, мінезі шақар Мұрат досымнан бойым сәл ғана, тырнақ сынығындай ғана биік. Тырған арық қара болсам да ер жетіп, өзімше жігіт атандым. Алғаш рет алтыншы сыныпта оқып жүргенде қызға: «Алтыннан ардақты, күмістен салмақты, сүттен ақ, судан таза, күлмдеген күндей көрікті көретін Зейнел» деп, өзіммен бір сыныпта оқитын көк көз қызға хат жаздым. Сегізінші сыныпқа көшкен жылдың жазғы көнікулында... Өй, сегізінші сыныбым не айтып тұрған... Зейнел екеуіміздің адал «махаббатымыз» (өріне, күнәсіз сәбилердің мөлдір, пәк сезімі ғой) төрт жасқа толар-толмас кезімізде басталды емес пе?! Сонда ғой, Бораштың: «Зейнел сенікі емес, менікі. Ол мені жақсы көреді. Ылғи да тәтесіне көрсетпей, маған кәмпит береді...» деп, екеуіміздің төбелескеніміз. Бораш мені алып соғып, илектеп жатқанда, оған шамам жетпегеніне «махаббатымның» алдында намыстан өле жаздағам. Жақсы көретін қызыңды қолдан беру оңай ма, астында тыпырлап жатып бетіне тырнақты аямай салғам. Қызыл қан зу ете түсіп, екеуіміз де аңырай жылағанбыз. Тырнамағанда қорқам ба...?!

...Ия, сол сегізінші сыныпқа көшкен жылы өзіміздің жасыл желек жамылған жыраның бойында «сбидание» жасап, тұңғыш рет сүйістің балдан тәтті ләззатын алғанмын. Өзіңіз ойлаңызшы, сондықтан, сол ауылымнан артық ауыл, сол үйден әдемі үй болуы

мүмкін бе? Өріне, мүмкін емес! «Өркімнің туып-өскен жері - Мысыр шаһары» дегенді бір ғұламалар менің ауылыма арнайы келіп, өз көздерімен көріп кеткендіктен айтқан болар, сірә...

Өзіңіз білетіндей, біздің там ауыз үй, ішкі үй деп бөлініп, одан әріректені сыртқы кіре беріс бөлмені өзіміз «бодау» деп атаймыз. Бодаудың төбесіндегі мәткесі майыса бастаған соң, соның тақ ортасынан, Бораш досымның сорайған бойындай, тіреу қойылған. Мен өзі бала жасымнан кішкене қиқарлау, теуір-ақ тентек, ептеген ерегеспелеу болып өскенімді де білесіздер ғой. Бір нәрсе жақпай қалса, анама, не әпкелеріме ерегесем, сол тіреуді құшақтап алып, бірдеңені қиратып тастайтындай, әйда, шыр көбелек айнала бастайтынмын. Ол кезде электр жарығы деген байлық бізде қайдан болсын? «Жетілік шам» деген көресінмен жанатын шам жағамыз. Көресінді үнемдеу үшін кешкі тамақты ішіп, ыдыстарды жуа салысымен шамды сөндіріп тастаймыз. Ғазиза анам, не Кұлжан әпкем терезеден түскен ай жарығының аясында маған, менен кейінгі сап-сары ерке қыз - гүлдей майысқан Гүлшекерге ертегі айтады. Өзімізді сол ертегінің бір геройы ретінде елестетіп, қиял қанатымен аспанға шарықтай ұшып жүретін қарындасым екеуіміз пысылдап, тәтті ұйқының құшағына рахаттана оранып кеткенімізді сезбей

қаламыз...

Өлігінде өзім ептеп ерегескіш болдым деп айттым ғой. Бір күні тағы кімге ерегескенім қазір есімде жоқ, анам айтпақшы «жыным ұстап», тіреуді құшақтап алып, зақорлықпен «ih-ih» деп күшеніп шыры айналып жүрмін, шыры айналып жүрмін. Ешкім, оныма мән бермей, ең болмаса «қой» деуге жарамаған соң, бір жақсы идеяның қапақ басыма сап ете түскені. Өзіміз атам заманнан бері су ішіп жүретін, тұтқасы оң жаққа қиқайып майыса бастаған қаңылтыр шөмішті қолыма алдым да, шелектегі судан бір-екі тамшысын лып еткізіп іліп ала қойдым. Тіреудің түбіне тақалып қойылған ас ішетін жайдақ үстеліміздің үстінде тұрған жетілік шамның тап төбесінен пілтені, соғыстағы батыр Бауыржан Момышұлы атамның снайпер Сүлейменовты құсап (өздеріңіз білетін «Волоколамск тас жолы» кітабындағы мерген) дәл сығалай көздеп, бір тамшы суды тамызып көп қалдым. Ерегесіп тұрып, «қиын қылмақ» ойым шамның жылтырап жанып тұрған пілтесіне тамшыны тамызып қалып, шамды өшіріп тастау ғой. Аллам-ау, болды бір сұмдық...! Мен дегенің рәгәткі, садақпен көздеп ату додасында «ауылдың нөмір бірінші снайпері» Шолан бауырымнан басқаны алдыға түсірмейтін мерген едім. Бұл жолы не қылып Құдай атқанын, дәлдеп - ақ көздеген бар болғыр суым пілтеге емес, шамның өзіміз «пөзір» деп атайтын шынысына тиіпті. «Шырт» ете түсіп бір бүйірінде үлкен де, кіші де емес, дәл өзіміздің бас бармағымын ба-сындай үңірейген тесік пайда бола қалды...

«Тағы бір сойқан басталады-ау енді!» деп, орнымда сілейіп

тұрып қалыппын. Сол арада анам бодаудың төр жағындағы бүгін ғана екеулеп орып әкеп үйіп қойған мияның бір уысын алып та үлгеріпті. Қалай шапшаң! Құрығыр шөмішімді тастай салып зып беріп далаға қашуды ойға алғанымша болмады, жұқа бәтес дамбал киген май құйрығымда салмағы зілдей жас мия, әйда, ойнақты салсын кепкеп! «Шып-шып!» «Сарт-сұрт!» Бетпақтанып, жеңіл-желпі таяққа жуық арада жылай қоймаушы едім, көтенімнің ауырғандығы сонша, көз жасым ағыл-тегіл, алты тарам боп ағып, жаным көзіме көріне ышқынып кеттім.

- Көтенім-ай, көтенім-ай! Өлдім - ау, өлдім - ау! - Ботадай боздап зар жылағаным анам қарайтын түрі жоқ. Ең болмаса қазақшалап та емес, татаршалап: «Кузиң ғана жуғалмағыр!» «Кузиң ғана ақмағыр!» деп (анамның ұлты татар ғой...), миясының жарым-жартысы сынып түсіп қалса да, уысындағы қалғанымен, шөктіне шыпылда-та дүре соққан баяғының молдасы құсап, шықпыртуын тоқтатар емес...

Осы кезде күтпеген тағы бір оқиға болды. Шырқырай жылаған дауысымды, көшенің арғы бетіндегі, біздің үйдің қарсысында тұратын Бораш, қалай шапшаң есітіп қойғанын білмеймін, жетіп келді.

- Тәте, тәтетай, ұрмаңызшы! Кешірші досымды! Ол әлі кішкентай ғой! - деп, анамның қолындағы,

құрығыр, солқылдақ мияға жабыса кетті. Маған деген аяушылықтан, оның өз көзінің де жасы сорғалай ағып тұр. Сонда ғана, анамның өзі де әбден шаршап, шалдықты-ау деймін, «үһ» деп қолындағы қалған миясын лақтырып жіберді де, орындыққа сылқ етіп отыра кетті.

Өзіммен үшінші сыныпта бірге оқитын, әншейінде әрнәрсеге келісе алмай керісіп, кей кезде, тіпті төбелесіп те қалатын ұзын сирақ Борашымның мені жақсы көріп, жаны ашитындығына осы оқиғадан кейін ежірейген шегір көзім анық жетті. Содан бастап екеуіміздің

достығымыз жарасып, туған бауырдай жақындасып кетті.

Тастай қатты ағаш отынды мықшындап, жара алмай жатқан кезде немесе қыста тыртындап қар күреп жатқанымда Бораш досым жетіп келіп, қаудырлаған қара тонын шешіп тастайды. Артынша, қолымнан күрегімді алып, қар күреуге құлшына кіріседі. Өзі бойшаң ғана емес, қарулы. Менімен жасты болса да, жұмысты жапырып жібереді.

...Аналарымыз Ғазиза, Нұржәмила, Нұрай мен Зәмира апамыз көршілердің бәрімен тату, сыйлас болып, бізді де соған тәрбиелеп өсірді. Олардың көрсеткен сондай үлгісі мен тәлімді тәрбиесінен ғой, Бораш досымның шырылдап, мені анамның таяғынан арашалап алғаны.

Кешегі «көтенім-айлаған» күннің ертеңінде анам: «кане, көрейін» деп дамбалымды ашып қарады да, «құдайым-ай, ашу үстінде өлтіріп қоя жаздаппын ғой» деп, өзі жылап жіберді. Май құйрықтың сау тамтығы жоқ. Көтенімдегі жараның пөзірдегі тесіктен сәл кішіректігі болмаса, баданадай - баданадай қызыл - көк, «цветной» болып білеуленіп кетіпті. Тура наурыз көжеге қосу үшін бықтырып қойған бидай құсап бөрітпін-бөрітпін тұрған жара екен. Сол жеген таяқтан соң мені ерекше бір таң қалдырған жағдай болды. Анамды атарға оғым болмай, «бұл таяғыңды өмір-бақи ұмытпаспын» деп, мен дегенің кешеден бері оған кектеніп, бажырая қарап жүргем. «Өлтіріп қоя жаздаппын ғой» деп құшақтап, бетімнен сүйгенінен кейін, мия аздау тақыр басымды анам кеудесіне басты. Ой, Алла-ай, жеген таяқ та, көтенімдегі «цветной»

жарақат та өмірі болмағандай жаным жай тауып, көңілім босап сала берді. Жүрегім елжіреп, жанарыма ып-ыстық ащы жас үйірлі. Өкеу, мен бұрындар сезіп, білмеген не сиқыр бұл? АНА кеудесінің қандай қасиеті екен...?!

Көтендегі жарақатты анамның өзі оншақты күн қойдың сап-сасық құйрық майымен сылап жүріп әрең емдеп алды. Бірақ, маған сол таяқ құрығырдың пайдасы да тиді. Анам қай жерде жасырып ұстайтынын кім білсін, әйтеуір, өзі айтпақшы, «нұрмымен ғана» беріп, он күн бойы екі «көрәмел» кәмпиттен рахаттана жеп жүрдім.

...Анам ашуланбай қайтсін, шам, көресін мен пөзір дегенің ауыл дүкенінде сәпсін жоқ, өте қат дүние. Ауылдағылардың бәрі тоң майға ескен шүперекті кесенің түбіне қойып, соны шам ретінде сығырайтып пайдаланады. Оның жанған кездегі иісі сонша сасық және үйді де әбден ыстап бітеді. Шешем, әйтеуір, өте ұқыпты, керек нәрсенің бәрін қалаға, Бесаралға барғанда әдейілеп әкеліп қояды. Көршілердің бәрі «Ғазеке, ине берші, қайшы берші», «оймағымды мына қу балалар жоғалтып тасталты», немесе, «ақ түйме болса берші» деп, қашан болсын бізден алып кетіп жүреді. Анам кейде: «Ой Алла-ай, өздеріне керек нәрселерін түгендеп алып қоймаушы ма еді» деп сураушының артынан айтқанымен, бар нәрсені «жоқ» дей алмайтын ол бермей қайтіп шыдасын. Ертеңінде сұрап келген басқа нәрсесін де: «Е, менің складымда бәрі бар ғой» деп күліп, тағы да ұстатып жібереді. Бір қызығы: бірде-бір көрші алған құрал-саймандарын қайтадан әкеліп бермейді. Анам баяғы маған:

- Сәкен, Бораштың үйіндегі қайшыны әкелші - деп жұмсайды.

- Балаларынан өздері неге беріп жібермейді. Мен жүгірем де жүрем. Немесе, солардың құлымын ба, осы? - Бұлданып, күңкілдей сөйлесем де, басқа жол жоқ, амалсыздан өзім барып әкелемін.

Анам тамақ, қалаш-тоқаш, палау сияқты түрлі тағамдарды өте дәмді пісіреді. Қазаннан түсірісімен, өзіміз жемей тұрып тәліңкеге салады да, баяғы үйреншікті маған жарлықты шашады.

- Сәкен, Зәмира апаң мен Нұрай тәтеңе мына тамақты апаршы, ыстықтай жесін...

- Ылғи апарамын, олар бізге ештеңесін бермейді ғой...

- Қой, артық сөйлем! Ол тәтең мен апаңның балалары көп. Жетіспегендіктен бере алмайды - деп, мені тойтарып тастайды. - Көрші - көлеңмен барыңмен бөлісу, көмек қолыңды ұсыну - мұсылманшылық - үлкен сауап.

Соғыстан жеңіспен аман-сау, кең кеудесінде сылдарлай әндеткен Орден, медалдармен оралған Зәкер әкейдің балалары шынында көп. Төкен аға бастаған балалары оншақты - барлығы үл. Да-стархан басына солдаттарша қаз - қатар жайғасып, солдаттарша жеуге кіріскенде, тамақты опырып жібереді. Шынында, қайдан шақ келсін!

Мен тентек болғаныммен, ақылды баламын ғой, анамның жөн сөзіне тоқтап, тамақты ыстықтай апарып берем.

...Нұрай тәте Бораштан кейінгі ұлы Жұмаштың қолына кесе ұстатып, әдеттегідей бізге жұмсап жібереді. Ол: «Тәтем бүй дейді. Жүрегім қарайып тұр дейді.

Қаймағынан бір қасық берсін дейді» деп, кесесін ұсынады. Бірақ, оның мұрнынан ытқып шығып, іле - шала ұясына қайтадан шауып кіріп кететін «боз атын» көрген анам:

- Ой, дардай болып мынауың ұят емес пе? Далаға барып, мұрыныңды «қатқан қыраудан» тазалап кел - деп, ескерту жасайды. «Боз атынан» тазаланып кірген Жұмаштың қолына анашым қаймағы аз толмаған кесені ұстатады. - Жолда жартысын жеп қойма...!

Қаймақ демекші, сиыр ұстамайтын біздің үйге қаймақ қайдан келеді? Тілеуің бергір, жалғыз сары ешкі өзімізді де, көршілерді де қаймақпен қарық қылып жүр. Мойнында қоңырау сияқты кішірек қана салпыншағы бар ешкіміз, анама уәде беріп қойғандай, жылда жаңылмастан тек өгіз лақ табады. Сол ешкі біздің үйдің құты сияқты. Сүті мол, әрі қою. Анамның сары ешкісінің сүтін қатқан шөйін сағынбайтын, аңсамайтын адам жоқ. Өзіңіз білесіз, мен ол кезде бақандай төртінші сыныптың ақылды оқушысымын. Мұғалімім - оны да білесіз - Жаңыл тәтей. Басын оң жағына сәл-пәл қисайтып алып, мектептен үйіне қарай, жөйлап, маң-маң басып келе жатқанында анам:

- Жәке, атың басын бері бұр» деп, он бес-жиырма күнде бір шақырып, шөй береді. Сары жез шөгімнің астына шок салып, бажылдап тұрған шөйді терлеп-тепши ішіп отырған ұстаз тәтейім:

- Ғазеке, сіздің шөйіңізді ішіп қанбаймын. Сонша дәмді, ішкен үстіне іше бергің келетін қандай сиқыры бар? - дейді.

- Жарықтық сары ешкінің дәмді де, қою сүті ғой. Оның үстіне шөйді шығарған кезде, шөйнекке бір шөй қасық қант салып жіберемін және шөйнекті қайнатпай, бұқтырып қана ала қоямын. Сондықтан ғой дәмді болатыны - деп, бар секретін айтады.

Мен де бір пәлемін, тәтемнің (анамызды бәріміз тәте деп атаймыз) ұстазымды не үшін шөйге жиі шақыратындығын анам айтпа-са да сеземін. Ептеген ерегесіп мінезім, біраз бұзықтығым бар және бірдеңені бұлдірмесем жүре алмайтын мен қуға тәтейімнің оң көзімен қарап жүрсін деген бақай есебі ғой. Енді қайтсін-әй...

Кейіннен Бораштар да жуас қоңыраула сиыр ұстады. Нұрай тәтемнің басы құрғап қышиды да, мені мақтап-мақтап басын сықтырады. Мақтағанды кім жек көрсін, менің тіземе қойған шөшейдің басын ерінбей, «шырт-шырт» еткізіп сығып беремін. Ол «тырнақ жауыр» деп, бір кесе сүт беріп, мен қылқылдатып рахаттана жұтып алам.

Аудан орталығы болуы себепті ме екен, әлде, орыстың қышқыл да, дәмді боршы, «кәтлет» дейтін қанша жеп жатсаң да тоймайтын тамақ сататын сталабайы, «Дружба» аталатын, әркім жайдақ орындығын үйінен өзімен бірге ала барып, кино көретін театры бар үлкен ауылды «қала» деп атайды. Одан бөлек, құс сүтінен басқаның бәрін сатып алуға болатын жайма базары мен ескі пен төрдей аумақты «универмаг» аталатын киім-кешек және азық-түлік сататын екі-үш үлкен магазиндері бар болғандақтан ба, әйтеуір, Бесарал ауыл болса да оны ел-жұрт «қала» деп әспеттейді.

Жалғасы бар

ҚОС ҚАНАТ ЖЕТІСУ

АЛКОГОЛИЗМ –
ҚОҒАМҒА
ТӨНГЕН ҚАУІП

«ҚОС ҚАНАТ ЖЕТІСУ» қоғамдық бірлестігі Талдықорған қаласының «Ішкі саясат бөлімі» ММ-нің тапсырысы аясында алкоголизмнің алдын алу және жастар арасында салауат-ты өмір салтын насихаттауға бағытталған іс-шараларды жүзеге асыруда.

Мамандардың айтуынша, алкогольге тәуелділік Қазақстандағы күрделі әлеуметтік мәселелердің бірі болып қала береді. Алкогольді шамадан тыс пайдалану денсаулықтың нашар-лауына, отбасының бұзылуына, тұрмыстық зорлық-зомбылықтың артуына және басқа да жағымсыз салдарға алып келеді.

Жоба аясында жасөспірімдер мен жас-тар арасында профилактикалық әңгімелер, ақпараттық кездесулер өткізіліп, алкогольдің зияны туралы материалдар таратылуда.

Ұйымдастырушылардың пікірінше, уақытылы профилактика мен ашық диалог жастардың өз денсаулығына жауапкершіліктен қарауына және тәуелділіктің алдын алуға көмектеседі.

ЖЕТІСУДАҒЫ ТҰРМЫСТЫҚ ЗОРАЫҚ–
ЗОМБЫЛЫҚ: ТҮСІНУ ЖӘНЕ ТОҚТАТУ

Талдықорған. Жылулық пен қауіпсіздік орнауы тиіс үйдің қабырғасында кейде ауыр шындық — тұрмыстық зорлық-зомбылық жасырынуы мүмкін. Ол адамдардың өмірін күйретіп, тағдырын өзгертеді, жан мен санаға терең жара салады. Өсіресе, бұл қиындықпен жалғыз қалған жандар үшін ауыр.

Жетісу облысында бұл мәселемен «Қос Қанат Жетісу» қоғамдық бірлестігі Талдықорған қаласының «Ішкі саясат бөлімі» ММ-нің қолдауымен белсенді түрде айналысып келеді.

Зорлық — тек соққы емес. Көпшілік зорлық-зомбылықты тек физикалық әрекет деп қабылдайды. Алайда оның бірнеше түрі бар:

- Физикалық зорлық-зомбылық — ұру, итеру, денсаулыққа зиян келтіру;
- Психологиялық зорлық-зомбылық — қорқыту, кемсіту, қысым көрсету, бақылау;
- Экономикалық зорлық-зомбылық — қаржыға қолжетімділікті шектеу, толық тәуелділікке түсіру;
- Әлеуметтік зорлық-зомбылық — жақындарымен қарым-қатынасты шектеу, оқшаулау.

Бұл әрекеттердің барлығы адамға ауыр зиян келтіреді және заң бойынша жауапкершілікке тартылады.

Үндемей қалатын мәселе. Статистика алаңдатады: 2025 жылдың

алғашқы екі айында Жетісу облысында тұрмыстық зорлық-зомбылық бойынша 200-ден астам өтініш тіркелген. Оның ішінде шамамен 30 құқық бұзушы жауапкершілікке тартылған. Дегенмен, сарапшылар нақты көрсеткіш бұдан әлдеқайда жоғары екенін айтады — көптеген жәбірленушілер көмекке жүгінбейді.

- Бұған бірнеше себеп бар:
- агрессордан қорқу;
 - ұялу және өзін кінәлі сезіну;
 - қаржылық тәуелділік;
 - өз құқықтарын білмеу.

Нақты көмек — нақты әрекет. «ҚОС ҚАНАТ ЖЕТІСУ» жобасы тек сөзбен емес, нақты істермен көмектеседі:

- Ағартушылық жұмыс. Мектептер-де, мекемелерде және ауылдық жерлер-де кездесулер мен тренингтер өткізіледі. Қатысушылар зорлық-зомбылықты қалай тану және қайда жүгіну керектігін үйренеді.
- Қолдау көрсету. Психологтар мен заңгерлер жәбірленушілерге кеңес беріп, құқықтық қорғауға көмектеседі.
- Ынтымақтастық. Құқық қорғау органдарымен бірлесіп, зорлықтың алдын алу және жедел әрекет ету жұмыстары жүргізіледі.

Үміт сыйлаған оқиға. Марина (аты өзгертілген) ұзақ жылдар бойы отбасындағы зорлыққа тәзіп келген. Балалары үшін алаңдау мен тәуелділік оны

үнсіз қалдырды. Барлығы жоба аясындағы кездесуден кейін өзгерді. Ол өз құқықтары туралы біліп, қолдау алған соң дағдарыс орталығына жүгінді.

Бүгінде Марина қауіпсіз өмір сүріп, ба-лаларын тәрбиелеп, болашаққа сеніммен қарайды.

Үнсіз қалмау маңызды. Үнсіздік — зорлықтың ең үлкен қолдаушысы. Ашық әңгіме, қолдау және ақпараттандыру адамдарға қиын жағдайдан шығуға көмектеседі.

- Әрқайсымыз:
- зорлық белгілерін елемей қалмауымыз керек;
 - қиын жағдайда қалғандарға қолдау көрсетуіміз қажет;
 - тиісті органдарға хабарлауымыз ке-рек;
 - көмек алу жолдары туралы ақпарат таратуымыз маңызды.

Қауіпсіз қоғам — ортақ мақсат. Тұрмыстық зорлық-зомбылық — жеке мәселе емес, бүкіл қоғамның мәселесі. Оны-мен тек бірлесе күрескенде ғана нәтижеге қол жеткіземіз.

«ҚОС ҚАНАТ ЖЕТІСУ» жобасы — жүйелі жұмыс пен жанашырлықтың адамдардың өмірін жақсы жаққа өзгерте алатынының айқын дәлелі.

Әр шаңырақта қорқыныш емес, құрмет пен мейірім орнасын!

«ҚОС ҚАНАТ ЖЕТІСУ» ҚБ баспасөз қызметі Талдықорған қаласының «Ішкі саясат бөлімі» ММ тапсырысы бойынша

ҚОРШАҒАН ОРТА

ЗИЯНДЫ АРАМШӨПТЕР - АУЫЛ
ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ЖАСЫРЫН ЖАУЫ

Ауыл шаруашылығы дақылдарының өнімділігіне әсер ететін негізгі факторлардың бірі – арамшөптер. Олар мәдени өсімдіктермен ылғал, қоректік заттар, жарық және тіршілік кеңістігі үшін бәсекеге түсіп, өнім көлемі мен сапасын айтарлықтай төмендетеді. Кейбір зиянды арамшөптер зиянкестер мен аурулардың таралуына қолайлы орта қалыптастырып, шаруашылықтарға елеулі экономикалық шығын келтіреді.

ЕҢ ҚАУІПТІ АРАМШӨПТЕР

Қазақстан аумағында кең таралған және ауыл шаруашылығына ерекше зиян келтіретін арамшөптердің қатарында жатаған бидайық, далалық шырмауық, кәдімгі ошаған, сары қалуен және амброзия түрлері бар.

Амброзия – адам мен өгінге ортақ қауіп. Амброзия тек егістік алқаптарға ғана емес, адам денсаулығына да үлкен қауіп төндіреді. Оның тозаңы күшті аллергия болып саналады. Бір өсімдік маусым ішінде ондаған мың тұқым беріп, бірнеше жыл бойы топырақта өнгіштігін сақтай алады.

Жатаған бидайық. Көпжылдық тамырсабақты арамшөптердің бірі. Оның жер астындағы тамыр жүйесі өте жақсы дамығандықтан, механикалық өңдеуден кейін де қайта өсіп шығады. Бұл арамшөп топырақтағы қоректік заттарды көп мөлшерде пайдаланып, мәдени дақылдардың өсуін тежейді.

Далалық шырмауық. Өсімдіктерге оралып өсетін бұл арамшөп жарықты жауып, мәдени дақылдардың фотосинтез процесін әлсіретеді. Нәтижесінде өнім мөлшері төмендейді және жинау жұмыстары қиындайды.

Арамшөптердің зияны. Ғалымдардың мәліметтері бойынша, арамшөптермен қатты ластанған алқаптарда өнім шығыны 30–50 пайызға дейін жетуі мүмкін. Кейбір жағдайларда шығын бұдан да жоғары болады. Сонымен қатар арамшөптер: топырақтағы ылғал қорын азайтады; тыңайтқыштардың тиімділігін төмендетеді; зиянке-стер мен ауру қоздырғыштарының сақталуына ықпал етеді; өнім жинау сапасын нашарлатады; тұқымдық материалдың тазалығын төмендетеді.

Күресу шаралары. Арамшөптермен күресте кешенді тәсіл ең тиімді болып саналады. Агротехникалық әдіс-Ауыспалы егісті сақтау; Сапалы тұқым пайдалану; Топырақты уақытылы өңдеу; Егістіктің фитосанитариялық жағдайын тұрақты бақылау.Механикалық әдістер-Культивация, тырмалау және отау жұмыстары арамшөптердің жас кезеңінде тиімді нәтиже береді. Өсіресе, біржылдық арамшөптерге қарсы әсері жоғары. Химиялық әдістер-Гербицидтерді ғылыми негізделген нормалар бойынша қолдану арамшөптердің таралуын шектеуге мүмкіндік береді. Дегенмен препараттарды таңдау кезінде дақылдың түрі, арамшөптің биологиялық ерекшелігі және өңдеу мерзімі ескерілуі қажет.

Мониторинг пен болжамның маңызы. Фитосанитариялық мониторинг арамшөптердің тара-лу деңгейін дер кезінде анықтауға мүмкіндік береді. Болжам жасау арқылы олардың жаппай көбею қаупі бағаланып, алдын алу шаралары уақытылы жүргізіледі. Бұл шығындарды азайтып, ауыл шаруашылығы дақылдарының өнімділігін сақтауға көмектеседі.

Зиянды арамшөптер – ауыл шаруашылығы өндірісінің тұрақтылығына қауіп төндіретін негізгі факторлардың бірі. Олармен күрес тек бір реттік шаралармен шектелмеуі тиіс. Тұрақты мониторинг, ғылыми негізделген бол-жам және кешенді қорғау жүйесі ғана егістіктердің фитосанитариялық жағдайын жақсартып, жоғары әрі са-палы өнім алуға мүмкіндік береді.

Назерке ЗЕЙНОЛДАНОВА,
«РФД ж БӨО» РММ
Ескелді аудандық филиалының гербологы

ТАБИҒАТ – БІЗДІҢ ОРТАҚ ҮЙІМІЗ

Табиғат – адамзат баласының тіршілік ететін ортасы. Сондықтан да әрбір адам табиғатты қорғауға, сақтауға, қамқор болуға міндетті. Тіпті ата-бабаларымыз қоршаған ортаға асқан жауапкершіліктен қарап, көзінің қарашығындай сақтап келген. Сол кездердегі салт-дәстүрдің көбісі – қоршаған ортамен өзара үндестікте өмір сүруге септігін тигізген. Алай-да, бүгінгі күні адамдардың табиғатқа деген қатынасы өзгеріп кеткен. Табиғи ресурстар шамадан тыс пайдаланылып, атмосфера мен орман қоры ластануда. Бүгінгі күні не болып жатыр және адамдар табиғатқа деген осындай қатынасқа қалай жетті?

Өрине, бұл – әзірше нақты жауабы жоқ өте күрделі мәселе. Мүмкін, ол – өзіміздің санамыздан, ондағы «өмірден бәрін ал» деген тұтынушылық көзқарастан туындайтын шығар. Табиғат заң бұзушылықтары санының жылдан жылға өсуі – соның бір айғағы іспетті.

Жалпы, табиғат аясында демалушылар, жабайы өскен жеміс-жидектерді жинаушы-лар мен аң, балық аулаушылар қоршаған ортаға үлкен өзгерістер әкеледі. Мәселен, кейінгі жылдары жабайы жануарлардың елді-мекендерге жақындауы, ауыл шаруашылығы малдарына шабуыл жасау деректері өсуде. Мұның басты себебі – жабайы жануарлардың табиғи өмір сүру аралының кемуіне байланысты.

Өсіресе, Алматы мен Жетісу облыстарының аумағында Қазақстан Республикасы Қызыл кітабына енген Тянь-Шань қоңыр аюы мен қар барысының үй жануарларына шабуыл жасау нәтижесінде тұрғындар арасында наразылық өсуде. Сол себепті орман шаруашылығы мекемелері тарапынан түсіндіру жұмыстары жүргізілуде. Іс-шараға По-лиция қызметкерлері, жергілікті атқарушы органдар қызметкерлері қатысуда.

Атап айтсақ, орман қоры аумағында не шектесуші аймақтарда орман пайдаланушы жеке және заңды тұлғалар тарапынан Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2020 жылғы 29 сәуірдегі «Ауыл шаруашылығы жануарларын жаяудың үлгілік қағидалары» №145 бұйрығының талаптарын сақтауы керек екенін еске саламыз. Себебі, Тянь-Шань қоңыр аюы мен қар барысы қызыл кітапқа енгізілген, оларды негізгі мекен ету ортасынан көшіруге немесе атуға тауға тыйым салынған. Сондай-ақ үй жану-арларын қараусыз қалдырмау, жаю кезінде профилактикалық шарларды қолдану керек.

Табиғат – адамдар мен жануарлардың көпшілігінің өмір сүру ортасы, ол адамдар мен жануарларға жаңғақ, жеміс-жидек, саңырауқұлақ және т.б. ресурстарды беретін асыраушысы десе де болады. Сондықтан да барлығымыз өзімізді аңдар мен құстардың «жасыл үйіне» барған кезде, олардың қас жауы емес, досы және қамқоршысы ретінде ұстағанымыз абзал. Ал, егер сіз табиғат заң бұзушылық әрекетінің куәгері болсаңыз 8/72832/ 3-15-39; 3-11-13 немесе 102 телефондарына хабарласуыңызды сұраймыз.

Қозыкөрпеш Дидар Серікбекұлы,
«Қапал орман шаруашылығы» КММ
Ақсу-Арасан орманшылығының №6 айналымның орман күтушісі

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ МЕДИКО-СОЦИАЛЬНОЙ ЭКСПЕРТИЗЫ

Одной из задач Департамента является оказание государственной услуги установле-ние инвалидности, степени утраты трудоспо-собности и определению необходимых мер социальной защиты в очном и проактивно -заочном формате.

В области Жетісу количество лиц с инвалидно-стью составляет 25 627 лиц с инвалидностью или 3,7% от общей численности населения, в том числе взрослых 22 159 и детей до 18 лет 3 468 человек.

Медико-социальная экспертиза — это оцен-ка ограничений жизнедеятельности освидетель-ствуемого лица, вызванных стойким расстройством функций организма, с установлением или неустан-овлением инвалидности и степени утраты трудо-способности, а также определение его потребностей в мерах социальной защиты.

В области функционирует три отдела медико – социальной экспертизы: два первичных и один отдел методологии и контроля.

Для проведения медико – социальной экспер-тизы необходимо направление врачом консуль-тативной комиссии медицинской организации фор-ма 031/у. После проведения всех диагностических, лечебных и реабилитационных мероприятия, ВКК лечебных учреждений направляют на МСЭ лиц не ранее четырех месяцев с момента наступления вре-менной нетрудоспособности или установления диа-

гноза, за исключением анатомических дефектов и тяжелых неизлечимых болезней при первичном про-хождении МСЭ, например при цереброваскулярных и с четвертой клинической группой при онкологических заболеваниях. При ухудшении здоровья по инвали-дизирующему заболеванию, лица с инвалидностью направляются на МСЭ не ранее двух месяцев со дня временной нетрудоспособности или установления диагноза. При этом полнота, объем медицинского обследования и обоснованность направления лиц на МСЭ обеспечивается председателем ВКК медицин-ской организации.

При прохождении МСЭ устанавливаются сле-дующие категории инвалидности.

- Детям до семи лет - ребенок с инвалидностью.
Детям от 7 до 18 лет - ребенок с инвалидностью 1, 2, 3 группы.
Лицам старше 18 лет – инвалидность 1, 2, 3 груп-пы.

Отделами медико – социальной экспертизы в зависимости от результатов проведенной реабили-тационно -экспертной диагностики и от потребности лица с инвалидностью в проведении реабилитаци-онных мероприятий, указанных в форме 031/у на оснований медико – социальных показаний и про-тивопоказаний разрабатывается социальная часть индивидуальной программы абилитации и реабили-тации к предоставлению протезно-ортопедической помощи, технических вспомогательных средств таких

как сурдотехнические, тифлотехнические, гигиениче-ские средства и специальных средств передвижения как кресло коляски.

В рамках реализации поручений Главы Государ-ства с октября 2021 года в стране проводится пилот по внедрению заочного освидетельствования. В этот проект включены 15 видов заболеваний, такие как, злокачественные новообразования, туберкулез всех локализации, анатомические дефекты и другие.

По области по состоянию на 1 июля текущего года показатель заочно проактивного освидетель-ствования составил 47 % при целевом индикаторе по республике 45%.

Департаментом, на постоянной основе проводит-ся контроль обоснованности вынесенных экспертных заключений. Так, в ходе проведенных контрольных мероприятий по обоснованности вынесенного экс-пертного заключения, были выявлены по пяти лицам с инвалидностью первой группы идентичные выписки из стационарного лечения, где полностью совпада-ли результаты лабораторных исследований, данные анамнеза и заключения профильных специалистов, при этом изменялись только даты и персональные данные пациентов.

По всем пяти фактам и признакам подделки документов материалы направлены в правоохрани-тельные органы для принятия процессуального ре-шения.

Фальсификация либо искажение медицинских сведений подрывает доверие к системе медико-социальной экспертизы, создает риски необоснова-ного установления инвалидности и нарушает права тех граждан, которые действительно нуждаются в государственной поддержке.

В части кадрового обеспечения в Департамен-те трудятся девять экспертов МСЭ, награжденные за многолетний добросовестный труд нагрудным знаком «Отличник здравоохранения», «Әлеуметтік-еңбек саласының үздігі» и другие.

На вакантные должности приглашаются на ра-боту в блок медико – социальной экспертизы спе-циалисты с высшим медицинским образованием по специальностям:

- лечебное дело;
- общая медицина;
- педиатрия;
- общественное здравоохранение;
- медико – профилактическое дело.

За справками обращаться по телефону 8 (7282) 41-00-92; 42-07-80 или по адресу: г.Талдықорған, ул. Медеу 47/1.

Илимжанова Зайда Абдыманановна,
Руководитель департамента комитета
регулирования и контроля в сфере социальной
защиты населения по области Жетісу – главный
государственный инспектор социальной защиты

ЖАҢА ЗАҢ ТАЛАБЫ

ЭЛЕКТРОМОБИЛЬДЕРГЕ БӨЛЕК МЕМЛЕКЕТТІК НӨМІРЛЕР БЕРІЛЕДІ

Президент электромобильдерге арналған арнайы мемлекеттік нөмірлерді айналымға шығаруды үндейтін заңға қол қойды, деп хабарлайды Zakon.kz.

Жаңашылдық цифрландыру, дербес деректерді қорғау, жол жүрісі және көліктегі озық технологияларды реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы ҚР Заңынан көрініс тапты. Тиісті норма осы заңның 70-бабына енгізілген.

Жаңа үлгідегі мемлекеттік нөмірлердің түсі мен дизайны заңның өзінде көрсетілмеген, оларды ішкі істер министрлігі қосымша нормативтік-құқықтық актілер арқылы айқындайды.

2026 жылдың мамырында Ішкі істер вице-министрі Санжар Әділов министрліктің

бұл мәселеде халықаралық тәжірибеге сүйенетінін, электромобильдердің мемлекеттік нөмірлік белгілері әлемдік жалпы қабылданған тәжірибеде жасыл түспен боялатынын айтқан еді.

Мұндай белгілер Қытайда, Норвегияда, Канадада, Польшада және Беларусьте де қолданылады.

Норманың қабылдану себебі жол камералары мен автоматтандырылған жүйелер электромобильді ішкі жану қозғалтқышы бар қарапайым көліктен ажырата алмайды. Соның салдарынан тегін тұрақ, ерекше қорғалатын табиғи аумақтарға кіру және за-

рядтау орындарын пайдалану секілді жеңілдіктерді беру барысында қиындықтар туындайды.

Арнайы белгі электромобильді автоматты түрде, инспектордың қатысуынсыз және қосымша тексерулерсіз анықтауға мүмкіндік береді.

Ішкі істер министрлігі заң күшіне енген сәттен бастап жаңа нөмірлік белгілер берілгенге дейін шамамен алты ай ететінін ескертті.

Ұлттық статистика бюросының деректеріне сәйкес, 2026 жылдың мамыр

айының басында Қазақстанда 24 мыңнан астам электромобиль тіркелген.

ЗАҢ ТАЛАБЫ

БАСТЫ СОТ ТАЛҚЫЛАУЫ ЖАЙЛЫ

Қылмыстық істерді қарау барысына қатысып жүрген адамдар алдын ала тыңдау, басты сот талқылауы деген заңдық терминдері кездестіріп жататыны құпия емес. Сондықтан, қарапайым халықтың бұлардың мән мәнісі жайлы хабардар болуы үшін бүгінгі шағын мақаламызда басты сот талқылауы жайлы және олардың шарттары туралы тілге тиек етпекпіз.

Тұтасынан алғанда, сот талқылауында іс бойынша барлық дәлелдер тікелей зерттелуге тиіс. Сот сотталушы адамның, жәбірленушінің, куәлардың айғақтарын тыңдауы, сарапшылардың қорытындыларын жария етуі және зерттеуі, заттай дәлелдемелерді тексеруі, хаттамалар мен өзге де құжаттарды оқуы, ҚК-те көзделген жағдайларды қоспағанда, дәлелдемелерді зерттеу жөнінде басқа да сот іс-әрекеттерінің жүргізуі тиіс. Істі бір судья немесе судьялардың сол бір құрамы қарайды. Судьялардың бірінің сот талқылауына қатысуды жалғастыруы мүмкін болмаған кезде ол басқа судьямен ауыстырылады, ал істі талқылау ҚК-нің 313-бабында көзделген жағдайларды қоспағанда қайтадан басталады. Талқылау үшін ұзақ уақытты қажет ететін істі алқалы қарау

кезінде запастағы судья тағайындалуы мүмкін. Запастағы судья басты сот талқылауында сот отырысы ашылғаннан бастап немесе сот оның қатысуы туралы шешім қабылдаған кезден бастап қатысады және судьялардың бірі шығып қалған жағдайда оны алмастырады. Бұл ретте істі талқылау жалғастырыла береді. Запастағы судья судьялардың бірі шығып қалған жағдайда, соттың құрамына кірген кезден бастап судьяның құқықтарын пайдаланады. Шығып қалған судьяның орнына кірген запастағы судья кез-келген сот әрекетін жаңартуды талап етуге құқылы.

Тағы айта кететін жай, басты сот талқылауына қатысушы мүдделі және мүдделі емес тұлғалардың, сондай-ақ процеске қатысушы өзге де адамдардың қатысуы төменде көрсетілген жағдайларда жүзеге асырылады. Басты сот талқылауы ҚК-нің 315-бабының 2 бөлігінде көзделгеннен басқа жағдайларда сотталушының міндетті түрде қатысуымен өтеді. Сотталушы келмеген кезде іс кейінге қалдырылуы тиіс. Сот дәлелді себептерсіз келмеген сотталушыны келтіруге, оған қатысты бұлтартпау шарасын қолдануға немесе өзгертуге құқылы. Күзет пен ұстаудағы сотталушы сот отырысына келуден бас тартқан кезде сот істі қорғаушының міндетті түрде қатысуымен ол болмағанда қарауға құқылы.

Басты сот талқылауы тараптарға сот отырысының болатын орны мен басталатын уақыты туралы хабарланған кезден бастап кемінде үш тәулік өткеннен кейін және ол қысқартылған тәртіппен қаралатын кезде – оны тағайындау туралы қаулы шығарылған кезден бастап он тәуліктен кешіктірілмей және жалпы тәртіппен қаралатын кезде – он бес тәуліктен кешіктірілмей басталуға тиіс. Айрықша жағдайларда бұл мерзім судьяның қаулысымен, бірақ отыз тәуліктен аспайтын мерзімге ұзартылуы мүмкін.

Басты сот талқылауы қисынды мерзімде аяқталуға тиіс. Қысқартылған іс жүргізу кезінде басты сот талқылауы осы Кодекстің 382-бабының екінші бөлігінде белгіленген мерзімдерде аяқталуға тиіс. Басты сот талқылауының қисынды мерзімін айқындау кезінде қылмыстық істің құқықтық мән-жайы және нақты күрделілігі, процеске қатысушылардың процестік құқықтарының іске асырылуын қамтамасыз ету, сот әрекеттерінің жеткіліктілігі мен тиімділігі сияқты мән-жайлар ескеріледі.

Анар ТОХТЫБАКИЕВА,
Алматы облысы Іле аудандық сотының судьясы

АЛАЯҚТЫҚ

АҚПАРАТТЫҚ САУАТТЫЛЫҒЫҢЫЗДЫ АРТТЫРЫҢЫЗ

Бүгінгі таңда соттарда алаяқтық жолмен жасалған қылмысқа байланысты қылмыстық істер көптеп қаралып жатқаны құпия емес. Арам пиғылды алаяқтың арбауына түсіп, алданған аңқау қарапайым халық өздерінің табан ақы, маңдай терімен тапқан тиын тебендерін өз қолдарымен алаяқтың қалтасына салып бере салып, бүгінгі таңда қайтарып ала алмай, сот табалдырығын тоздырып, сорлап жүргенін жиі ұшыратамыз. Ендеше қулықтарына құрық бойламайтын алаяқтардың шырмауына шатысып қалуға жол бермес үшін шағын мақаламызда алаяқтық қылмыс жайлы біраз мағлұматтар бере кеткіміз келеді.

Заң талаптарына сәйкес, алаяқтық Қазақстан Республикасының Қылмыстық Кодексінің 190 бабына сәйкес - бөтеннің мүлкін жымқыру немесе алдау немесе сенімді теріс пайдалану жолымен бөтен мүлікке құқықты иемдену. Ол үшін қылмыскер алдау-арбау амалдарын қолданады немесе басқаның сеніміне кіріп алып, қастық жасайды. Бұл арада мынаны еске алу керек, алдау және сенімге кіру жолымен басқа да қылмыстар жасалуы мүмкін, бірақ олар басқа

қылмыстық-құқықтық нормалар бойынша қарастырылады. Алаяқтық әрекеттерінің әрбір жағдайында істің мәнісін жан-жақты қарастырып, оған ұқсас қылмыстардан ажырата білу қажет.

Күн сайын алаяқтар интернет желісінде өз кеңістігін кеңейтуде. Елімізде жалпы алаяқтық жағдайлар жиілеген. Оның көбі банктік операциялармен байланысты. Белгісіз біреулер қашықтан отырып-ақ адамды алдап, арбайды. Адамдар желіде жарияланған кез-келген мүлкті

сату туралы хабарландыруларға сеніп, зиянкестердің құрбаны болады. Ештеңе білместен, олар мессенджерлер арқылы банктік карталардың, жеке куәліктердің суреттерін бөтен адамдарға жібереді. Мәселен, біреу мысал айтар болсақ. Қаржы пирамидалары мессенджерлер мен әлеуметтік желілер арқылы тіл үйрету курстарына шақырулар жібереді. Шет тілдеріне оқытудан басқа олар клиенттерге әріптестік бағдарламалар ұсынады, ондағы басты талап – компанияның өнімін жеке пайдалану немесе сату мақсатымен сатып алу. Алайда, ол үшін алдымен белгілі бір қызметтер топтамасына белгілі бір сомада ақша салу қажет. Сату және жаңа адамдарды тарту нәтижелері бойынша ең белсенді қатысушыларға банк салымдары бойынша кірістіліктен асатын жоғары сыйақы немесе автомобильге кепілдік беріледі мыс.Әдетте, қаржы пирамидалары бүркемеленетін мұндай схемалардан басқа, өтірікті

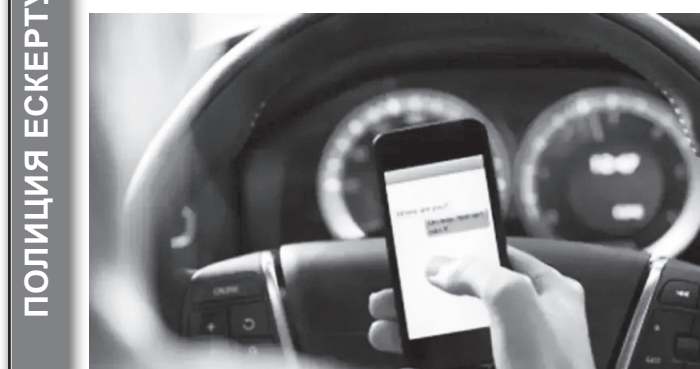
анықтайтын детекторсыз-ақ, олардың алаяқтық әрекеттерін бірден ажыратуға мүмкіндік беретін негізгі белгілері болады.

Сондықтан алаяқтан сақтанудың бір ғана жолы – ақпараттық сауаттылық. Парақшада бейтаныс адамдармен байланыста болған кезде абай болу керек. Сонымен қатар, тұрғындарға, әсіресе зейнеткерлерге телефон алаяқтарынан сақ болған абзал. Барлық деректемелеріңізді өз қолыңызбен жіберіп, қас-қағым сәтте алаяқтың құрығына ілініп қалмау үшін, сауысқандай сақ болып, ойланып-толғанып, мән-жайды әбден анықтап алып қана әрекет етсеңіздер өкініштен өзегіңіз өртеніп, опық жемейтін боласыз-дар.

Айнұр ЕСТАЙ,
Қонаев қаласы мамандандырылған тергеу сотының судьясы

ПОЛИЦИЯ ЕСКЕРТУІ

«АҚЫЛЫ ЖОЛҒА ҚАРЫЗСЫҢ» ДЕГЕН ЖАЛҒАН SMS-ХАБАРЛАМАЛАР

Абай облысы полиция департаменті алаяқтардың жүргізушілерге «ақылы жолдар бойынша қарыздары бар» деген жалған SMS-хабарламалар жіберіп жатқанын ескертеді, деп хабарлайды Zakon.kz.

В е д о м с т в о
мәліметінше, хабарламалар ресми ұйымдардан емес, белгісіз нөмірлерден келеді:

«Ішінде күдікті сілтеме беріледі

және ол арқылы «төлем жасау» немесе жеке деректерді енгізу талап етіледі. Бұл сілтемелердің «KazToll» немесе басқа ресми жол қызметтеріне ешқандай қатысы жоқ. Алаяқтар ресми сайттарға ұқсатып жасалған жалған сайттар арқылы банк картасының мәліметтерін, SMS-кодтарды және басқа да жеке ақпаратты алуға тырысады».

Ал, ресми ұйымдар ешқашан белгісіз нөмірден SMS жіберіп, күдікті сілтеме арқылы бірден төлем жасауды талап етпейді. Мұндай хабарлама алған жағдайда:

белгісіз нөмірден келген SMS-ке сенбеңіз, сілтемені ашпаңыз ешқандай жеке дерек енгізбеңіз хабарламаны өшіріп, нөмірді бұғаттаңыз.

«Қорытынды: белгісіз нөмір + күдікті сілтеме + «қарыз бар» деген хабарлама = 100% алаяқтық», деп хабарлайды Абай облыстық ПД баспасөз қызметі.

КЕРБҰЛАҚ АУДАНЫ

СПОРТТЫҚ ШАРАЛАР ЖАЛҒАСЫН ТАБУДА

Маусым айында Кербұлақ өңірінің спортшылары бірнеше турнирлерге қатысып, олжалы оралды. Ең басты байрақты бәсеке Жетісу облысының мемлекеттік қызметшілері арасындағы IV облыстық спартакиадада болды. Бұл жарыс 2026 жылдың 20-21 маусым күндері Талдықорған қаласында өтті. Тартысқа толы жоғары деңгейде ұйымдастырылған бұл сында біздің ауданның спортшылары да жеңіске деген құлшыныс танытып, жақсы нәтижелерге қол жеткізді. Мәселен, шағын футболдан Кербұлақ ауданының құрамасы тартысты бәсекеде тек ақтық ойында ғана қарсыластарына жол беріп, жүлде тұғырының екінші сатысына көтерілді. Сонымен қатар, тоғызқұмалақ ұлттық спорт түрінен Бекзат Ермеқұлы Бақберген үздік ойын өрнегін көрсетіп, барлық қарсыластарынан басым түсіп, чемпион атанды. Сөйтіп, спортшыларымыз аудан мерейін үстем етті. Сүйсінерлігі сол, біздің тоғызқұмалақшымыз Б.Бақберген енді мемлекеттік қызметшілері арасындағы республикалық спартакиадада облыс намысын қорғайтын болады.

Өз мәресіне жеткен ең ауқымды J-League балалар футбол жобасы бойынша жарысқа қатысқан Кербұлақ ауданының футбол командасы кілең мықты командалар арасында мазмұнды ойын өрнегін көрсетіп, жүлделі III орынды иеленді. Бұл көрсеткіш – біз үшін үлкен жеңіс әрі зор мақтаныш!

Халықаралық нашақорлыққа қарсы

күрес айлығы аясында бұқаралық спортпен шұғылдануға аудан тұрғындарын қолжетімді спорт түрлерімен шұғылдануға

тарту мақсатында және салауатты өмір салтын орнықтыру жолында "Спорт есірткіге қарсы" ұранымен аудан тұрғындары арасын-

да марафон жарысы ұйымдастырылды! Бұл жарысқа дәрігерден рұқсаты бар, денсаулық жағдайы көтеретін кез келген аудан тұрғыны қатысу мүмкіндігіне ие болды. Бұл бұқаралық жарысты тамашалауға көрермендер де жиналды. Белгіленген қашықтықты алқынбай жүгіріп өткен қатысушыларға сый-сияпаттар да көрсетілді.

Осылайша, Кербұлақ ауданында спортшыларымыз облыстық деңгейдегі түрлі жарыстарға қатысып, шеберліктерін сынас-са, аудан көлемінде де спорттық шаралар жалғасын табады.

Нұрлан ҚАЛИМОЛДАЕВ,
Кербұлақ аудандық ішкі саясат,
мәдениет, тілдерді дамыту және
спорт бөлімінің бас маманы

ЖҮЛДЕГЕРЛЕР ҚАТАРЫНАН КӨРІНДІ

Сарқан өңірінің спортшылары жылма-жыл жоғары жетістіктерге жетіп, көптеген дүбірлі додаларда облыс намысын абыроймен қорғап келе жатқаны баршаға аян. Қалыптасқан дәстүрді биылғы жылы да жалғастырып, қатысқан жарыстарында сарқандық саңлақтар топжарып, жеңіс тұғырына да көтеріліп үлгерді. Сондай жарыстың бірі, жақында ғана өткен мемлекеттік қызметшілер арасындағы облыстық спартакиада.

Талдықорған қаласында мемлекеттік қызметшілер арасындағы IV облыстық спартакиада дүркіреп өткендігі жайлы хабарлаған болатынбыз. Осы дүбірлі додада облыстың 7 ауданы мен 2 қаласынан, сондай-ақ құқық қорғау органдарынан 700-ден астам мемлекеттік қызметші қатысып, спорттың бірнеше түрінен бақ сынаған еді.

Айта кету керек, тартысты бәсекеде Сарқан ауданының мемлекеттік қызметкерлері жоғары дайындық пен командалық бірліктің үлгісін көрсетіп, қазақ күресі мен шахматтан командалық III орынды иеленді. Бұл жетістік – аудан намысын абыроймен қорғаған мемлекеттік қызметшілердің қажырлы еңбегі мен жеңіске деген жігерінің нәтижесі.

Ш. БАТОВ

АБУ-ДАБИДЕ 6 ЖАСАР
ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ЧЕМПИОН АТАНДЫ

KAZINFORM дереккөзінің хабарлауынша, Біріккен Араб Әмірліктерінде джиу-джитсудан өткен халықаралық турнирден қазақстандық спортшылар жүлделі оралды.

«Sagadat Batyr — QTT» спорт клубының мәліметінше, Абу-Даби қаласында өткен дүбірлі додаға әлемнің 75 мемлекетінен 2 мыңнан астам спортшы қатысты. Жарыс қорытындысы бойынша, отандастарымыз 1 алтын, 1 күміс және 2 қола жүлде иеленді.

6-7 жас санатының 22 келі салмағында бақ сынаған Айлин Исакова алтын алды. Ол боз кілемде 2 кездесу өткізіп, Ұлыбритания мен Ресейден келген қарсыластарын мерзімінен бұрын ауырту әдісімен таза жеңген. Айлиннің жеке бапкері, қоңыр белбеу иегері Нариман Дауылбаев та ересектер арасындағы бәсекеде үздік үштіктен көрінді. Ол қоңыр белбеулер арасындағы 69 келі салмақ дәрежесінде бақ сынап, қола жүлдегер атанды.

Сондай-ақ, ардагерлер арасындағы 77 келі салмақта Мұрат Досжанов күміс жүлде, 16-17 жас санатында (60 келі) Ерқанат Ерқұл қола жүлде еншіледі.

КӘСІПҚОЙ БОКС

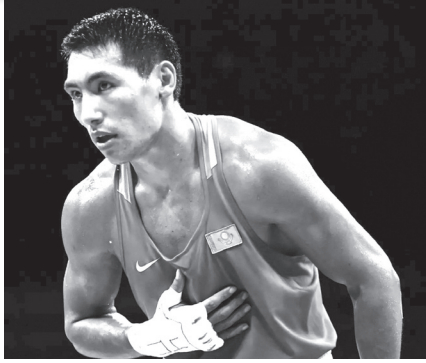
ЖӘНІБЕК КЕЗЕКТІ ЖЕКПЕ-
ЖЕГІНЕ ДАЙЫНДЫҒЫН БАСТАДЫ

Қазақстандық кәсіпқой боксшы Алакөл ауданының тумасы Жәнібек Әлімханұлы (17-0, 12KO) кезекті жекпе-жегіне қарсы дайындығын бастады. Орта салмақтағы WBO нұсқасы бойынша әлем чемпионы әлеуметтік желіде жаттығу жасап жатқан видеосын жариялап, «Бастадық» деп жазды.

Осыған дейін хабарлағандай, Бүкіләлемдік бокс ұйымы (WBO) Жәнібек Әлімханұлына тыйым салынған мельдоний заты бойынша оң нәтиже көрсеткен допинг сынамасына байланысты осы жылдың 2 желтоқсанына дейін бір жыл мерзімге жарыстардан шеттету жазасын қолданды.

Ұйымның шешіміне сәйкес, қазақстандық боксшы чемпиондық атағы сақталды. Ал шеттету мерзімі аяқталғаннан кейін Жәнібек Әлімханұлы уақытша чемпионмен міндетті түрде жекпе-жек өткізуге тиіс.

Доминиканалық боксшы, орта салмақтағы WBC тұжырымы бойынша әлем чемпионы Карлос Адамес қазақстандық Жәнібек Әлімханұлымен біріктіруші жекпе-жек өткізгісі келетінін жариялаған болатын.

КЕРЕК КЕҢЕС

МИҢЫҢЫЗ ТҰРАДЫ 5 ДЕРЕК ӨМІРІҢІЗДІ ӨЗГЕРТЕДІ

Адам – қоршаған ортадағы сезім мен түйсігі бар бірден-бір тіршілік иесі. Оның миы үздіксіз жұмыс істейді. Тек біз мидың қызметін дұрыс басқарай алмай жүрміз. Адамның миы біз ойлағаннан да әлдеқайда шексіз мүмкіншіліктерге ие. Оны күнделікті жаттықтырып, тұрақты түрде жұмыс істеуге мәжбүрлеуге де болады. Ал, бұл әрекеттер сіздің өмір сүру салтыңызды өзгертерсіз.

1. Ми шындық пен жалғанның арасын ажырата алмайды

Ми тек біздің бір қалыпты ойлаған дүниемізді қабылдайды. Одан келіп шығатын түсінік - ми сіздің ойлаған нәрсенізге қарай әрекет етеді. Яғни, миды алдауға да болады. Сіздің қызуыңыз көтерілді делік. Оны түсіру үшін белгілі бір дәрі пайдалану керек. Бірақ басқа дәріні пайдаланып миыңызға бұл ыстық түсіретін дәрі екенін ескертесіз. Ми басқа мүшелерге сіздің нұсқауыңыз бойынша тапсырма береді. Сонымен қатар, сіздің әрбір көрген бейнеңіздің, естіген жаңалығыңыздың жақсысы да, жаманы да мидың жұмыс істеуіне әсерін тигізеді.

2. Сіз ойлаған нәрсенізді ғана көресіз.

Не ойласаңыз да бұл сіздің өмірлік тәжірибеңіз болып қала бермек. Сіз көлік

алдыңыз және сол күннен бастап қаладан тура өзіңіздің көлігіңізге ұқсас маркалы көліктерді жиі кездестіресіз. Мұның себебі, жаңадан алған көлігіңіз жайында оны алғанға дейінгі кезден де көп ойлайсыз.

3. Миыңыздың көп уақыты «ұйқыда» болады.

Кез келген адамның миы орта есеппен күніне алпыс мыңға жуық ой ойлауға қабілетті. Өкініштісі, оның қырық мыңға жуығы кешегі ойлаған ойларыңыздың қалдығы болып қалмақ. Міне, сол себепті өмірді тым төмен бағалаймыз. Сондықтан, отырған орнымыздан бастап, әрбір істеген әрекетімізді әр түрлі етіп өзгертіп отыру маңызды. Мазасыз ойлар адамды алаңдатады. Ал, бұл үздіксіз қайталанулар иммунитетіңізді төмендетеді. Миыңызды жаттықтырыңыз. Түрлі нәрсе

ойлауға мәжбүрленіз. Миыңызды күштеп ойландырған сайын, оның жұмысы жақсарады.

4. Миыңызды уақытша «өшіріп» қойыңыз.

Сіз күні бойына жүре беріп, әр неден ой түйіп, мыңдаған ойдың ішіне қамалып қалуыңыз мүмкін. Сондықтан, миыңызды арасында уақытша «өшіріп» қойғаныңыз жөн. Бұл әрекет арқылы сіз бір қалыпты өмір сүруге жол ашасыз әрі иммунитетіңізді де жақсартасыз. Миды уақытша өшірудің ең оңай әрі қарапайым жолы – медитация.

Медитация дегеніміз - адамның ішкі жан дүниесіне үңілуі. Бұл сізге таптырмас көмек. Ескерте кету керек, еңбек демалысы уақытында тұрақты түрде демалыңыз әрі қалауыңызша емес, миыңызды тынықтыратын демалыс түрінен бастаңыз.

5. Сіз миыңызды өзгерте аласыз.

Шындық. Белгілі бір әрекетке көз тоқтатып, сол дүниеге ойлана қараған сәтіңізде миыңыздың жаңа жүйке жасушалары іске қосылады. «Мен арықтай алмаймын» дейтін бейтарап ойды санаңызға енгізіп, миыңызды соған үйретіп алудан аулақ болыңыз. Керісінше «менің тұлғам өзіме сай әрі керемет» деп көңіл аулаңыз.

Дереккөз: massaget.kz

Ыдыс-...			Туыстық атау		Нәсер		Шаш сөні		Жылқы жасы		Ұл		... тозып		Спирт	
Аман-дасу сөзі		Қандас	... санда								Оқа				Европа жақ	
Өсімдік түрі					АҚШ штаты		Қаржы		Жұмат		Киіз		Көм			
Әнші Медеу ...							Айқыш-ұйқыш								Сөрт	
Гүлді өсімдік						Ас ішпеген		... несие		Күшік		Сұлу қыз		Тірлік		
... кесе					Емхана								Шағым		Ғылым ордасы	Өзіл-сықақ
... турман			Астана-Ереван	Ресей орманы		Планета						Хақ Дәуір				
Қан сорғыш				... Чехов					Ән-күй							
			Өрт		Жігіт		Жылқы		Жайлы жел	Әйеліңнің анасы		Тәуелсіз				
Қызыл сұйық		Грек өрпі					Қазақ батыры					Руда		Каприо		
						Ұшақ	Оливьер ...				Моторлы қайық					
Жыртқыш аң		Африка өлі	Физикалық сөуле		Орыстың сөйсенбісі	Туған жер							Сұраулық шылау			
Бас-пана		Құран-сүрелері					... Манш		«Атаманның ...»	Құжат бөдетін орын		Бас мүшесі			Жүк көтергіш	
		Жыл мезгілі			Эдгар ...	Бір жұмалық					Бүркіт		Ұшақ маркасы			
Өккі				... далап			Кобра		Түс					Интернет адресі		
		Континент						Мата түрі			Жалмауыз		Совет әскері			
Штамп			Ұсақ жеміс		Қазақстан өзені		Түйе азығы	Қасиетті ай								
Сан есім	Жылқыда жоқ		Әйнек				Жөй-жөй						... Шарпа-пова		Тырна түрі	
		Ресей актері						Доп шетте	Сталин танкісі		Ақсақал					
	Су күйі	Айыр	Желі		Дөңді дақыл	Шұбар	Коррозия	Шығыс гимнастикасы			Мең		Берік, бекем			
				Ақ алтын					Сөндік бұйым							
								Ұят								
... Пьеха	Ұсақ құмырсқа					Пұл				Қазақы сенім						
Шырақ			Көлісім				Ұранды айқай				Балық					

Тарату аумағы: Қазақстан Республикасы

Құрылтайшы: Ырым КЕНЕНБАЙ

Баспахана директоры
Бақберген ТУКИБАЕВ

Бас редактор
Баян ТАҢАТАРОВА

Редакция алқасы:

Гүлнұр БАЙМҰХАН – редактордың орынбасары
Сембек ӘБДІРАХМАНОВ – тілші
Гүлшат БІЛІСБАЙҚЫЗЫ – дизайнер-беттеуші
Айнаш БИЯХМЕТОВА – дизайнер-беттеуші

Кезекші редактор: Г. БАЙМҰХАН

Газет Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінде 2007 жылғы 27 тамызда тіркеліп, № 8639-Г куәлігі берілген.

Газет аптасына бір рет, жұма күні шығады. Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді. Жарнама мен хабарландырулардың мазмұны мен мәтініне жарнама беруші жауапты.

Газет Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32 үйде "Алматы-Болашақ" АҚ филиалы "Оффсет" баспаханасында басылады.

Редакция мекенжайы: 040000, Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32-үй, екінші қабат.

Телефондары: 8(7282) 41-11-70, 41-11-42;
E-mail: alatau.offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru
Сайты: alatau_gazeti
Газет 07.08.2000 жылдан бастап қазақ және орыс тілдерінде аптасына бір рет - жұма күні шығады.

Таралымы 2000
Тапсырыс № 640

Индекс 15534

Меншік иесі
"АЛМАТЫ-БОЛАШАҚ" АҚ